

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA. KNAFLJEVA ULICA ŠTEV. 1. TELEFON 45-23 DO 45-24. KOPISI SE NE VRAČAJO. ZHAJA VSAK DAN RAZEN PONEDELJKA

SLOVENSKI POROČEVALEC

INŠERBATNI ODDELEK LJUBLJANA. TELEFON 45-23 2-33. POSTNI ČEKOVNI RACUN LJUBLJANI ŠTEV. 6-99001-1. OGLASI PO CENIKU. MESEČNA NAROČNINA 45 DIN.

Bolgarska vladna delegacija v Pragi Pogodba, ki bo podpisana v Pragi med Bolgarijo in Češkoslovaško, bo nov prispevek k miru

Praga, 21. aprila. (Tanjug). Posebni vlak, v katerem je bila bolgarska vladna delegacija s predsednikom vlade Georgijem Dimitrovom na čelu, je prispel ob 19.30 v Prago. Češkoslovaška prestolnica je na čast visokih bolgarskih gostov okrašana z zastavami in slikami predsednika bolgarske vlade Dimitrova. Na glavni praški železniški postaji so sprejeli bolgarsko vladno delegacijo člani češkoslovaške vlade s predsednikom vlade Klementom Gottwaldom na čelu. V imenu predsednika republike dr. Beneša je prisrčno sprejel sprejema šef predstavnika pisarne Smulny, ustavodajno skupščino pa sta zastopala predsednik Josef David in podpredsednik Hodinova-Spurna. Pri sprejemu so bili navzoči tudi diplomatski in vojaški predstavniki slovaških držav in francoski veleposlanik v Pragi Dejean.

Po pregledu častne čete je predsednik češkoslovaške vlade Klement Gottwald pozdravil predsednika bolgarske vlade Georgija Dimitrova z naslednjimi besedami:

»Pozdravljam vas kot predsednika vladne bratske Bolgarske in borca proti fašizmu, ki je proučeval bolgarski narod in si pridobil ljubezen vsega delovnega sveta. Pozdravljam vas kot odličnega organizatorja svetovne demokracije in kot usano vitezja bolgarske Domovinske fronte, ki je iztrgal Bolgarijo iz rasti fašističnih držav. V vas vidim udeležence slovaških narodov, ki so po osvoboditvi s pomočjo bratske Sovjetske zveze krenili po poti ljudske demo-

kracije. Prepričan sem, da bo pogodba, ki jo bomo sklenili, prispevek k miru in mednarodnemu sodelovanju. Odgovarjajoč na pozdrav, je predsednik bolgarske vlade Georgij Dimitrov izjavil: »Izpolnjuje željo bolgarskega naroda, je prišla delegacija naše vlade v Prago z resnim poslanstvom, ki bo koristno za naše narode, njihov razvoj in napredek, kakor tudi za poglobitev mednarodnega sodelovanja in okrepitev mira. Obe državi imata iste politične, gospodarske in kulturne interese, obe državi imata ljudsko demokracijo, obe državi imata isto željo, nuditi svoj skromni prispevek za demokratični mir in mednarodno sodelovanje. Nobene spletke in nobene grožnje novih napadalcev in vojnih lujskačev ne morejo preprečiti našim narodom, da ne bi šli z roko v roki in da ne bi drug drugega podpirali v gospodarski obnovi, v kulturnem razvoju in miroljubni politični sodelovanju.«

Bolgarska vladna delegacija se je nato ob navdušenem pozdravljanju zbranskega praškega bebišvala odpravila v dvorec Zbraslav, kjer bo stanovala za časa svojega bivanja v Pragi.

Uradni obiski bolgarske vladne delegacije

Člani bolgarske vladne delegacije so danes napravili obisk pri predsedniku češkoslovaške vlade Klementu Gottwaldu in predsedniku ustavodajne narodne skupščine Josefu

Davidu. V razgovoru s člani delegacije je predsednik David izrazil prepričanje, da bo obisk bolgarskih državnikov koristil bolgarskemu, češkemu in slovaškemu narodu ter bo še bolj poglobil njihove prijateljske odnose.

V svojem odgovoru je predsednik bolgarske vlade Dimitrov izrazil nado, da bo češkoslovaška ustava omogočila nadaljnji napredek in razvoj Češkoslovaške ter želel v imenu bolgarske delegacije češkoslovaški narodni skupščini popoln uspeh pri njenem delu.

Bolgarski ministri so zatem posamično obiskali svoje češkoslovaške tovariške.

Popoldne je sprejel bolgarsko vladno delegacijo predsednik Češkoslovaške republike dr. Edvard Beneš.

Besedilo o pogodbi odobreno

Na slovesnem kosilu, ki ga je priredil bolgarski poslanik na čast bolgarske vladne delegacije, je predsednik bolgarske vlade Georgij Dimitrov v svoji zdravici med drugim poudaril potrebo čim tesnejšega sodelovanja in medsebojnega spoznavanja med češkoslovaškim in bolgarskim ljudstvom.

Istega dne popoldne sta češkoslovaška in bolgarska vladna delegacija v zbraslavskem dvorcu odobrili končno besedilo o prijateljski, sodelovalni ter medsebojni pomoči med Češkoslovaško republiko in LR Bolgarijo.

Kmečke zadruge se morajo pripraviti na nov velik razmah vezane trgovine

Dnevna poročila iz vseh ljudskih republik kažejo, da je vezana trgovina v prvi polovici aprila zavzela nov velik razmah in da zajema vedno večji del blagovne izmenjave med mestom in deželo. V naših žitornih predelih odkupi koruze, fižola in živine že znatno presegajo orientacijske načrte za odkup. Tipičen primer za to je somborski okraj, kjer so v poldrugem mesecu do konca marca odkupili po vezani ceni 32 vagonov koruze, samo v prvi polovici aprila pa 46 vagonov. Enako se v tem okraju razvija odkup živine, fižola in krompirja. V enem dnevu so zadruge v tem okraju odkupile 38.437 jajc. Masti so do konca marca odkupili le 130 kg, v prvi polovici aprila pa 2000 kg. V okraju Vinkovci so prvi mesec vezane trgovine odkupili 53 vagonov kmetijskih pridelkov, pri čemer je bil odkup koruze dvakrat večji, odkup fižola pa štirikrat večji kakor po načrtu. V okraju Zupanja so prvi mesec vezane trgovine odkupili 35 vagonov koruze, namesto predvidenih 10, in 19 vagonov fižola, namesto predvidenega enega vagona. Načrt za odkup živine za mesec april so v tem okraju izpolnili že v prvih 10 dneh. V okraju Ruma so samo v desetih dneh aprila odkupili 30 vagonov koruz, pet vagonov fižola in en vagon ...aj poleg večjih količin masti, goveje živine, drobnice in jajc.

Tudi v bolj pasivnih krajih, kjer kmetje pred novo letino nimajo večjih presežkov, se vezana trgovina vedno bolj razvija. V Dalmaciji so odkupili že toliko vina in olivnega olja, da nimajo dovolj posode in ambalaze. Tudi v Sloveniji kažejo poročila, da se dnevne količine odkupljenih pridelkov stalno dvigajo, in to ne samo v tistih okrajih, kjer so znani aktivisti in zadrugi funkcionarji kmetu pravilno razložili bistvo vezane trgovine in ugodnosti, ki jih ta trgovina nudi kmetu. Najbolj se v Sloveniji razvija odkup živine, fižola in krompirja, v zadnjem času pa se je stalno dvignil odkup jajc. Tako so v radganskem okraju do 15. t. m. odkupili skoraj 60.000 jajc.

Kmetje v Sloveniji so z velikim interesom sprejeli nove uredbe o vezani trgovini. Simbol spoznava kmet bistvo nove vezane trgovine, tem bolj je pripravljen vključiti se v to trgovino in išče možnosti prodaje, da pride do bonov za nakup industrijskega blaga. Preprost človek se seveda ne znajde tako hitro, zato je treba kmetu ob vsaki priliki na sestankih, v zadrugah in na terenu še nadalje tolačiti novi način zamenjave kmetijskih pridelkov za industrijske izdelke, kajti v nekaterih predelih kmetje še vedno niso dovolj poučeni o načinu trgovanja po vezani cenah. Tako so nedavno v Rogatcu na sestanku sprevajali, če dobe poleg bonov tudi denar, v mnogih krajih pa ne vedo, kaj vse lahko kupijo na podlagi bonov.

Opažajo se tudi razne pomanjkljivosti in delajo napake. Aktivisti in vodilni predstavniki ljudstva so se že v številnih primerih koristno vključili v borbo proti napakam in pomanjkljivostim, ki se pojavljajo zaradi birokratizma, površnosti in neodgovornosti posameznikov. Tako se je ljudski poslanec tolimskega okraja obrnil na trgovinsko ministrstvo s pismom za pojasnilo glede važnih vprašanj v zvezi z odkupom krompirja in fižola, ki niso bila jasna. Tako vprašanja niso samo koristna za razvoj vezane trgovine v dotičnem okraju, temveč so tudi velikega informativnega pomena za organe ljudske oblasti, ki imajo v vezani trgovini vrhovno operativno vodstvo.

Ze sredi februarja, ob izdaji uredb o vezani trgovini, je tov. Boris Kidrič v svojem članku o vezanih cenah opozoril, kako napačno bi bilo mnenje, da lahko sedaj, ko smo uvedli novi način trgovanja, prekržamo roke, oziroma mnenje, da bo novi

spomenice, ki jo je poslal vojni zločinec Konstantin Fotič konferenci, znova dokazujeta, da služi ameriška delegacija, ki je na konferenci tako vztrajno zahtevala tako imenovano popolno in absolutno svobodo informacij, dejansko načrtom vojnih lujskačev in klevečnikov, ne pa utrjevanju dobrih in prijateljskih odnosov med narodi.

Konferenca OZN za svobodo tiska in informacij je danes končala svoje delo. Glasovalni stroj je odklonil vse dodatne predloge, ki so jih predlagale delegacije Sovjetske zveze, Jugoslavije in Poljske. Tako so bili sprejeti britanski, ameriški in francoski predlogi konvencije. Proti temu so glasovale delegacije Sovjetske zveze, Jugoslavije, Poljske, Ukrajinske SSR, Beloruske SSR in Češkoslovaške. Vsa izglasovana priporočila bodo poslana ekonomsko-socialnemu svetu OZN v proučitev.

S tem je konferenca za svobodo tiska in informacij zaključila svoje delo.

ložbe, kot jih imajo trgovine v mestih. Nekatere zadruge imajo zelo neprimerne lokale (n. pr. v Domžalah), v drugih pa je zopet blago razmetano in neurejeno. Zadruga v Bohinjski Bistrici je imela ind. blago za vezano trg. spravljeno v skladišču, v lokalu pa je imela samo blago za zagotovljeno preskrbo. Mnoge zadruge imajo še težave zaradi pomanjkanja strokovnega kadra, ki pa bodo postopno odstranjeni. Iz trimesečnih tečajev za knjigovodje je doslej odšlo na teren nad 600 tečajnikov, nadaljnih 3000 tečajnikov pa bo na razpolago v kratkem, saj že opravljajo izpite.

Tudi v poslovanju okrajnih poslovnih zvez je še mnogo napak. Nekatere poslovne zveze (Dravograd, Radgona, Ptuj, Lendava, Celje-okolica in Maribor-okolica) ne pošiljajo pravočasno faktur zadrugam, kar zavlačuje prodajo blaga po vezanih cenah.

Zadruge se morajo pripraviti na nov velik razmah vezane trgovine v prihodnjih mesecih. V prvih dneh maja se bo začel odkup mleka po vezanih cenah, prav tako se bo začel odkup različnih pridelkov od malih kmetov po najnoviši uredbi vezane vlade, ki omogoča malemu kmetu, da prodaja po vezanih cenah tudi tiste pridelke, ki se sicer ne odkupujejo v vezani trgovini. To bodo predvsem tipični pridelki malega kmeta v posameznih okrajih, kakor so vino, žganje, zelenjava, med in vosek, suhe gobe, maline, orehi, in drugo sadje, pa tudi suha roba, okrogli les in pragovi, čipkarski izdelki itd. O vsem tem bodo še izšli podrobni predpisi. Nova vezna uredba pomeni zlasti za siromašne okraje novo razdobje v razvoju vezane trgovine in kmečkega združništva. Poslovanje s temi predmeti bo zahtevalo od zadrug še več prizadevanja, iznajdljivosti in spretnosti. Zato je sedaj najvaž. naloga zadrug, da se čimprej usposobijo za ta odkup in se pripravijo na znatno večje poslovanje tudi pri prodaji industrijskih izdelkov. Le tako bodo upravičile veliko zaupanje, ki je izkazano združnemu sektorju v uredbah in predpisih o vezani trgovini.

Odkup jajc v Ormožu

V ptujskem okraju se je odkup jajc razvil v velikem obsegu. V zadnjem času pa so ponekod nastopile ovire pri nakupu. Tako je zadruga v Ormožu, ker ji je zmanjkalo bonov po 10 din zahtevala za odkup najmanj 83 jajc, kar da po odkupni ceni 109 din, oziroma 166 jajc, kar da 200 din. Namesto, da bi kmetom za znesek, ki ga ne more izplačati v bonih, izdala potrdila, je omejila odkup na določeno število jajc. Tako kmetje niso mogli prodati jajc, če jih ni bilo 83 ali pa so morali presežek nesti zopet domov. Zadrugi Središče in Obrež pa sta našli pravilno pot in sta izdali kmetom za razliko začasna potrdila. Vsekakor pa je nujno potrebno, da dobe zadruge dovolj bonov po 10 din.

Novi bolgarski veleposlanik pri maršalu Titu

Beograd, 22. aprila. Predsednik ministrskega sveta FLRJ maršal Jugoslavije Josip Broz Tito je sprejel danes ob 12. v navzočnosti zunanjega ministra Stanoje Simića novega izrednega in pooblaščenega veleposlanika LR Bolgarije v Beogradu g. Pele Pelovskega.

Novi bolgarski veleposlanik je izročil svoje poverilnice

Beograd, 21. apr. Novi veleposlanik LR Bolgarije Pele Pelovski je izročil večeraj predsedniku Prezidija Ljudske skupščine FLRJ dr. Ivanu Ribarju svoja poverilna pisma.

Delo zakonodajnih odborov Ljudske skupščine FLRJ

Beograd, 21. apr. Zakonodajna odbora Zveznega sveta in Sveta narodov sta večeraj proučevala predlog dopolnitve poslanske Ljudske skupščine FLRJ o skupnih sejah Zveznega sveta in Sveta narodov ter posebej predlog poslanske Zveznega sveta in Sveta narodov. Oba predloga so sprejeli v odborih soglasno v načelu in v posameznosti. S tem se je končalo delo zakonodajnih odborov Zveznega sveta in Sveta narodov.

Izid volitev v Italiji po uradnem obvestilu ministrstva za notranje zadeve

Rim, 21. apr. (Tanjug) Ministrstvo za notranje zadeve je objavilo danes ob 13.30 dokončni izid volitev v parlament.

Volitev se je udeležilo 26.025.153 volilnih upravičencev in so dobili: Demokratična ljudska fronta 7 milijonov 995.601 glas (30,7%); krščansko-demokratska stranka 12.681.527 (48,7%); Saragatovi socialisti 1.848.826 (7,1%); Nacionalni blok kvalunkvistov in liberalcev 999.166 (3,8%); monarhistična stranka 729.283 (2,8%); republikanska stranka 650.217 (2%); fašistično socialno gibanje 524.967 (2%); nacionalno socialno demokratsko gibanje 56.078 (0,2%); kršč. socialna stranka 71.024 (0,3%); kmečka stranka 93.990 (0,4%); unionistični nacional. blok 36.109 (0,1%); ostale stranke 338.975 (1,4%).

Dokončni izid volitev v senat je naslednji: Veljavni je bilo 22.427.183 glasov in so dobili: Demokratična ljudska fronta 6 milijonov 955.229 (31%); krščansko-demokratska stranka 10.740.131 (47,9%); Saragatovi socialisti 1.580.722 (7%); Nacionalni blok kvalunkvistov in liberalcev 1.364.741 (6,1%); republikanska stranka 637.433 (2,9%); neodvisni 278.351 (1,2%); monarhistična stranka 436.597 (2%); fašistično socialno gibanje 249.646 (1,1%); federalno gibanje 53.262 (0,2%); stranka sardinske akcije 62.242 (0,3%); kmečka stranka 61.357 (0,3%).

Razdelitev mandatov

V novem sestavu bo imela demokratična ljudska fronta 74 senatorjev, krščansko-demokratska stranka 130, Saragatova stranka desnih socialistov 12, narodni blok kvalunkvistov in liberalcev 9, monarhistična stranka 4, republikanska stranka 3, tirolska Volkspartei 3, italijansko socialno gibanje 1, sardinska stranka 1. Skupno število novih senatorjev znaša 237. Temu številu je treba dodati še 107 senatorjev »di dritteo« (senatorji po pravu), ki jih bo nočoj imenoval predsednik republike De Nicola. To skupno število senatorjev tvori vsi bivši predsedniki vlad po osvoboditvi države in bivši predsedniki ustavodajne skupščine, dalje narodni poslanci, katerim je fašistični režim pod Mussolinijem odvzel poslanske mandate in so jih posebná fašistična sodišča obsodila na najmanj 5 let zaporá.

Najmočnejšo skupino nad temi senatorji »po pravu« tvorijo komunisti. Komunistična skupina 31 senatorjev bo prišla v novi senat zaradi vztrajnega 20-letnega boja proti režimu fašistične tiranije. Komunisti, socialisti in trije predstavniki demokracije dela tvorijo skupino demokratske ljudske fronte, in sicer 45 senatorjev po pravu. Senatsko skupino krščansko-demokratske stranke sestavljá 21 senatorjev po pravu. V tej skupini se ni nihče boril proti fašizmu ali bil zaprt v fašističnih zaporih in koncentracijskih taboriščih, Saragatovo skupino tvori 13 senatorjev po pravu, drugi so pa pripadniki manjših strank in strankarskih skupin. Tako bo imela demokratična ljudska fronta v senatu skupno 119 senatorjev.

Poslanska mesta v novi skupščini so razdeljena takole: Demokratična ljudska fronta 182 poslancev, krščansko-demokratska stranka 307, Saragatova stranka 33, narodni blok kvalunkvistov in liberalcev 18, republikanska stranka 9, italijansko socialno gibanje 6, monarhistična stranka 14, sardinska stranka 1, italijanska kmečka stranka 1, tirolska Volkspartei 3. Skupaj 574 poslancev.

Novi parlament se bo sestel 8. maja.

Na stotine slovaških volivcev črtanih iz volivnih imenikov

Rim, 21. apr. (AFP) Demokratična fronta je poslala italijanski vladi odločen protest, v katerem izjavlja, da volitve v Vidmu in Gorici niso bile svobodne. Na stotine slovaških volivcev je bilo izbrisanih iz volivnih imenikov. Niti eden Slovenec ni bil predsednik volivne komisije, število Slovencev v komisijah pa ni ustrezalo številčnemu stanju slovske manjšine v Italiji.

ANSA poroča, da se bo na spricvalih o »vedenju« pripisalo onim, ki niso glasovali: »ni glasoval«. Po volitvah bodo morali predsedniki občin sestaviti listo oseb, ki niso glasovali, in jo priliti na občinsko tablo, kjer bo ostala mesec dni.

United Press poroča, da je prišlo v več krajih do demonstracij v znamenje protesta proti volivnim prevaram. V mestu Foggia je policija razgnala demokrate s solznilnimi bombami. Policijski oddelki z oklopnimi avtomobili so prišli v kraje San Severo, Apricina in Cervignola, kjer so tudi bile demonstracije. Ranjenih je bilo 10 oseb.

Neomajne prijateljske vezi med ZSSR in Poljsko republiko

Moskva, 21. apr. (Tass) Moskovski listi objavljajo pozdrave, ki so jih ob tretji obletnici poljsko-sovjetske pogodbe o prijateljstvu, sodelovanju in medsebojni pomoči izmenjali predsednik ministrskega sveta Sovjetske zveze Stalin, predsednik ministrskega sveta republike Poljske Cyrankiewicz, predsednik Prezidija Vrhovnega sovjeta Sovjetske zveze Švernik in predsednik poljske republike Boleslav Bierut.

»Pravda« objavlja v zvezi s tem slovesnim dnevom uvodnik, v katerem pravi: »Ta tri leta so odlično dokazala trajnost in nerazrušljivost prijateljskih odnosov med Sovjetsko zvezo in Poljsko. Pokazala so vsemu svetu, kakšno mora biti zdravo sodelovanje med dvema državama, ki je zasnovano na popolni enakopravnosti pogodbenih strank, sodelovanje, ki odpravlja nezaupanje med dvema narodoma, ki je dediščina preteklosti ter ustvarja trajno prijateljstvo. Sovjetska javnost slavi danes tretjo obletnico pogodbe o prijateljstvu, sodelovanju in medsebojni pomoči med Sovjetsko zvezo in Poljsko republiko ter pošila ob tem slovesnem trenutku čestitke poljskemu narodu k doseženim uspehom in izraža trdno prepričanje, da se bodo neomajne prijateljske vezi med Sovjetsko zvezo in Poljsko še nadalje krepile v korist obeh narodov, v korist vseh velikih in malih narodov.

Poljska ne bo nikdar več igračka imperialistov

Varšava, 21. aprila. (Tanjug) Ob proslavi obletnice poljsko-sovjetske pogodbe o prijateljstvu, sodelovanju in medsebojni pomoči, ki je bila podpisana 21. aprila 1945, je predsednik poljske republike Boleslav Bierut izjavil med drugim: »Zgodovinski pomen pogodbe, na kateri je zasnovano naše medsebojno sodelovanje in prijateljstvo z ZSSR, je v tem, da Poljska ne bo nikoli več postala igračka v rokah imperialističnih sil, da Poljska ne bo nikdar

Korenita denacificacija v sovjetski coni Nemčije

Berlin, 21. apr. (Tanjug) Po poročilih tiska so v sovjetski coni do 10. marca, ko je maršal Sokolovski izjavil, da je delo komisije za denacificacijo končano, odstranili 520.000 nacističnih aktivistov. S tem je sovjetska vojska uprava kot edina od štirih vojaških uprav v Nemčiji v celoti izpolnila določbo moskovske konference, ki določa korenito denacificacijo Nemčije v določenem roku.

Ženevska konferenca za svobodo tiska je končala svoje delo

Nesramne laži ameriškega delegata Canhama o sefu naše delegacije Ribnikarju

Zeneva, 21. apr. (Tanjug) Na današnji plenarni seji konference OZN za svobodo tiska in informacije je jugoslovanski predstavnik Leo Mates izjavil: »Pravkar sem prejel od jugoslovanskega veleposlanika v Washingtonu Ervinja Canhama, da je član delegacije ZDA Canham v ameriškem radiu nesramno klevečal našo jugoslovansko delegacijo Vladimirja Ribnikarja, češ da je med vojno sodeloval z nacističnimi okupatorji. Odločno zahtevamo, da naj se o tej umazani laži takoj razpravlja.«

Navzile prizadevanju predsedujočega predstavnika Filipinov Romula, ki je poskušal to vprašanje takoj odstaviti z dnevnega reda, je bil šef ameriške delegacije Benton prisiljen spregovoriti o tej zadevi. Vendar se ni hotel opravičiti, temveč je samo izjavil, da se je Canham vrnil v ZDA kot privatni državljan.

Ta drzni nastop šefa ameriške delegacije ter njegov poskus, da bi zagovarjal žaljive in neresnične klevete »privatnega državljana«, kakor tudi objava podobne

Udeležencem II. kongresa OF pripravljali odbor za II. kongres OF Slovenije s poročila vsem udeležencem kongresa naslednje:

Kongres se bo pričel 26. aprila ob 16.30 v unionski dvorani na Miklošičevi cesti.

Dne 24. aprila ob 8. se odpre kongresna informativna pisarna na Miklošičevi cesti 19 — pritrilje (tel. št. 46-91), ki bo poslovala do kongresa in vse dni kongresa. Vodje delegacij iz okrajev naj se takoj po prihodu vlaka javijo v pisarni, kjer bodo oddali pooblastila in seznam delegatov, nakar prejmejo vse potrebne tiskovine in informacije v zvezi s stanovanjem, prehrano itd.

Vsi člani Glavnega odbora OF Slovenije lahko od sobote popoldne dvignejo tiskovine za kongres v pisarni Izvršilnega odbora OF, Erjavčeva cesta 12.

Delegati mesta Ljubljana naj dvignejo tiskovine v pisarni mestnega odbora OF, Cigaltova 3, od sobote popoldne dalje. Tam oddajo tudi svoja pooblastila.

TRETJI DAN RAZPRAVE PRED VOJASKIM SODIŠČEM PROTI DIEHLU, OSWALDU IN SOOBTOŽENCEM

Od gestapa izšolani za povojno delo so začeli takoj po osvoboditvi organizirano pripravljati špijonažo in sabotaže ter na svojo pobudo iskati zveze z imperialističnimi obveščevalnimi službami

Tretji dan razprave proti Diehlu, Oswaldu in soobtožencem je pokazal tako moralno pokvarjenost obtožencev, za kakršno v slovenski zgodovini še nimamo primera. Pajdaši, ki so si v službi najbolj zločinskega in krvavega gestapa že v Dachau zapravili svoj človeški lik, so se po vrnitvi v domovino z lažjo in prevaro vrnili na odgovorna mesta in tu svoj zločinski posel nadaljevali. Svojega prvega gospodarja, so zamenjali z agenti imperialističnih sil.

Po navodilih gestapa so sestavili lažno poročilo, da bi se vrnili na odgovorna mesta, kjer bi lahko špijonirali in sabotirali

Ljubljana, 22. aprila. Davi ob desetih se je nadaljevala razprava proti Diehlu, Oswaldu in soobtožencem.

Po zaslišanju obtožencev o njihovih zločinih in agentskem delovanju med vojno se je pričelo zasliševanje obtožencev o njihovem špijonskem in sabotažnem delu po vojni. Kot prvi je bil zaslišan Branko Diehl.

Pri zaslišanju je še vedno cinično odgovarjal, malomarno skomigal z rameni in podlo poskušal zmanjšati svojo krivdo. Vendar je ob predložitvi dokazov in ob pričevanju soobtožencev moral priznati, da je sam takoj po osvoboditvi organiziral agentsko mrežo in pripravil sabotaže in požige lovar, za kar je dobival tudi podrobnosti in navodila od tujega špijona Prestlerja.

Obtoženi Diehl je skupaj z Juraničem in Kopačem napisal po vrnitvi iz Dachau lažno poročilo o svojem tamkajšnjem delovanju. Pravi, da je to poročilo napisal z namenom, da bi prikritel svoje delovanje v Dachau, da bi se prikazal v drugačni luči, kakor pa je bil. Trdovratno pa je zanikal, da bi imel pri tem tudi namen, vlihočepati se na odgovorna mesta v državni upravi in spraviti tudi ostale nekdanje gestapovske agente na vplivna mesta, kjer bi lahko špijonirali in sabotirali obnovo našega gospodarstva. Sam pa je dejal pri zaslišanju v preiskavi: »Meni je šlo za to, da v poročilu ne bo nekaj takega, kar bi lahko zbudilo sum, da sem bil v službi gestapa, in da sem preko komiteja vodil gestapovsko politiko. Z Juraničem sva zaveščno falzificirala dejstva. Tekom pisanja, ki je bilo težavno, smo večkrat koncepti popravljali in o tem diskutirali.«

Namenoma ni vstavljal v poročilo ničesar, kar bi odkrilo, da so delali on in njegovi pajdaši kot gestapovski agenti in da so na poizkusnih postajah sodelovali pri zločinskem uničevanju interniranecv.

Kopač Vlasio, ki je sodeloval pri sestavljanju tega poročila, pa je jasno izpovedal, kakšen je bil namen tega lažnega poročila. On je dejal: »... Ker se je Diehl pohvalno izrazil o tem poročilu, smatram, da je bilo napisano po navodilih in v korist gestapa.«

Prav to je hotel Diehl prikriti pred sodiščem.

Preds.: Vi ste večeraj na razpravi slišali, kaj sta rekla obtožena Ličen in Stepišnik, kako sta pred koncem vojne dobila od gestapovskih zvez navodila, da bodo gestapovske zveze ostale tudi še po vojni in da se bo delo nadaljevalo. Ste to slišali?

Obt.: Da, slišal. Preds.: Sedaj ste slišali izjavo Vlasta Kopača, ki pravi, da ste se po hvalno izrazili o tem poročilu in da smatrate, da je bilo napisano po navodilih in v korist gestapa. Vse kaže na to, obtoženi Diehl, da ste že takrat, ko ste pisali to lažno poročilo, delali po navodilih vodstva gestapa, po navodilih, ki ste jih dobili, predno ste se vrnili v domovino.

Obtoženi Diehl se je skušal izmikati: Ne. Direktnih navodil nisem dobil.

Tož.: To, kar trdite danes pred sodiščem ni res. Vi ste izjavili pri zaslišanju v preiskavi, da ste pri sestavljanju poročila rekli Juraniču in Kopaču, da je poročilo važno, ker boste po tem poročilu ocenili vi in vaše delo in da je to tudi važno za vaše bodočnost. To pomeni, da ste napisali lažno poročilo zato, da plasirate gestapovsko agencijo na višje, odgovorne položaje v državni upravi. S tem se ujema tudi izjava obtoženega Stepišnika, Barleta in Ličena, da je bilo njihovo delo namenjeno za bodočnost. Tretji dokaz, da ste vi agencijo hoteli plasirati na odgovorne položaje v državni upravi, za delovanje po vojni, je faktozna prevzgoja - »Umschulung« - v dachauskem taborišču. Zakaj so vas tja

šle preden so dobili iz inozemstva navodila, so že sami pripravljali sabotaže in požige

Obtoženi Diehl, kot ostali obtoženci, so načrtno zavirali in rušili izvajanje našega petletnega plana, bodisi tako da niso skrbeli za stroje, za pravočasna popravila in podobno, bodisi da so ustvarjali v tovarni take pogoje, da je nujno prišlo do požigov ali eksplozij ali pa da so namerljivo puščali opazne napake nepopravljive.

Preds.: Vi ste kot član Kontrolne komisije leta 1946 dejali direktorju železarne na Jesenicah, ko ste kontrolirali plan, da je plan v redu, da naj nadaljuje z delom, čeprav plan ni bil v redu, čeprav je bil preizkušeno postavljen. Zakaj ste to rekli, s kakšnim namenom?

Obt.: Da se ne bi razvila proizvodnja. Preds.: Je bilo to načrtno, v zvezi z vašim načrtnim škodljivstvom?

Obt.: Da, bilo je. Obtoženi Diehl se je s tujim špijonom Prestlerlom večkrat sestajal. Drugič se je sestel v jeseni 1946. K njemu je Prestlerja pripeljal Barle. Prestler je pri zaslišanju v preiskavi to srečanje popisal takole: »Barle: me

poslali na vzgajo za povojno delo? Zakaj vas je gestapo izšolal? Izšolal vas je za to, da boste po vojni delovali v njegovo korist.

Obt.: Da. Tož.: To so dejstva, ki jih ne morete zakriti.

Obt.: To ne tajim. Kljub tem dokazom, da je takoj po vojni nadaljeval svoj agentski posel, je Diehl tajil, da je zahteval od Oswald, naj nastavi agenta Pufferlja za direktorja hrastinske steklarne, češ da je samo povedal svoje mnenje o Pufferliju in nič več.

Diehl je takoj po vrnitvi iz taborišča po svoji iniciativi poiskal agentsko zvezo z gestapovcem Pufferljem

Pobijal je sam svoje izjave, ki jih je dal že med zaslišanjem v preiskavi, kjer je celo povedal, da je bil povezan s Pufferljem še predno ga je poiskala zveza iz inozemstva, še predno je prišel k njemu Prestler. Prestler je v preiskavi izjavil, da mu je Diehl, ko mu je sporočil, naj se poveže s Pufferljem, dejal, da je z njim že v zvezi. Diehl se je sedaj pred sodiščem hinavsko zagovarjal, češ da se tega ne spominja, da to ne bo res.

Obtoženi: Jaz se ne spominjam, da bi s Pufferljem govoril.

Tož.: Če se ne spominjate, potem morate dopuščati možnost. Kaj pa je bolj naravnega, da se agenti iz Dachau med seboj povežejo. Saj smo iz vašega nadaljnega delovanja videli, da ste se povezovali, da ste bili vi iniciator te povezave, in da je vsekakor verjetno, da ste iskali zveze s Pufferljem.

Obt.: Verjetno je. Tož.: Zelo verjetno, zelo. In to kar Prestler izjavlja, dokazuje, da ni le verjetno, temveč da je tudi tako in da vi ne govorite resnice pred sodiščem.

Obtoženi Diehl se je neposredno povezal s tujo špijonažno službo preko Prestlerja marca leta 1946. Prestler mu je takrat povedal, da dela sedaj za neko tujo obveščevalno službo, kot je pred delal za gestapo, in da je tudi on dolžan delati, kajti njegova obveščevalna izjava gestapu še vedno velja in je sedaj v rokah neke tuje obveščevalne službe. Diehl je takrat pristal na to in se je strinjal z navodili, ki mu jih je dal Prestler, da naj organizira špijonsko mrežo iz nekdanjih gestapovskih agentov, ki so se »šolali« v Dachau za povojno delo.

Diehl je nato vesno izpolnil Prestlerova navodila, se povezal z Barletom, Kranjcem in Pufferljem, s katerimi pa je bil že prej v stikih. Od njih je sprejemal špijonska poročila in dajal špijonske naloge. Kranjec je naročil, naj poroča o komisijah, ki se formirajo na univerzi in o njihovem delu, o novih izumih in patentih, ki se preizkušajo na univerzi in naj vse delo na univerzi odvrča od konkretnih nalog, ki bi koristile proizvodnji. Vse dobljene podatke je dajal Prestlerju.

Preds.: Kakšni podatki so bili to?

Obt.: To so bili zapni podatki. Preds.: Državna tajnost?

Obt.: Da, državna tajnost iz gospodarstva, o planu, o proizvodnih številkah, planske številke, o splošnih gospodarskih politikah, in o perspektivah, kako se bo industrija razvijala, v kolikor sem imel v to vpleten.

Diehl je dajal tuji obveščevalni službi poročila o proizvodnji, o kapaciteti raznih lovar, tako lovarne posode v Celju, o Salurnusu v Ljubljani, o raznih tekstilnih tovarnah, številke gospodarskega plana za leto 1947 itd.

Preds.: Ali je to špijonaža?

Obtoženi cinično: Je, je...

Preds.: To je še več, to je veleizdaja.

Obt.: Da, saj...

že sam mislil na to in da so njegovi ljudje že pripravljani na to... Diehl je zanikal, da bi kaj takega govoril Prestlerju. Pozneje pri soočenju s Prestlerlom pa se je izkazalo, da je tudi sedaj lagal.

Tož.: Vas je on obiskal v pisarni? Obt.: Da.

Tož.: Ali je zahteval sabotaže in diverzije? Obt.: O diverzijah ni govoril.

Tož.: Vam bom prečital izjavo Barleta: »Posebno hočem pripomniti, da je bila ena glavnih direktiv, ki jih je dal Prestler na drugem sestanku med Prestlerlom in menoj, sabotaže in diverzije.« Se spomnite tega? Dalje pravi Barle: »Kot član ministrstva industrije sem forsiral ljudi na različne položaje v gospodarskem sektorju z namenom, da bi izvrševali sabotaže in diverzije.« Nato navaja primer forsiranja agenta Pufferlja za direktorja steklarne v Hrasniku, katero je potem on zažgal. Kaj pravite k temu? Vsi, ki so bili na tem sestanku, se spominjajo, vi se pa tega nečete spominjati, ker hočete s tem zmanjševati svojo krivdo?

Obt. (hinavsko): Ne, s tem nisem mislil zmanjšati svoje krivde.

Tož.: Vi ste že kot agent delali v Dachau in še danes pred sodiščem, ko ste po osvoboditvi krivi za rušenje tovarn, ko ste sabotirali proizvodnjo, hočete zanikati krivdo za to.

Preds.: Obtoženi Diehl, zakaj tuje obveščevalne službe in njihovi imperialistični gospodarji dajejo svojim agentom naloge za načrtno škodljivost, diverzije in načrtno sabotaže. Kaj mislite?

Obt. (hinavsko): Ne, s tem nisem mislil zmanjšati svoje krivde.

Tož.: Vi ste že kot agent delali v Dachau in še danes pred sodiščem, ko ste po osvoboditvi krivi za rušenje tovarn, ko ste sabotirali proizvodnjo, hočete zanikati krivdo za to.

Preds.: Obtoženi Diehl, zakaj tuje obveščevalne službe in njihovi imperialistični gospodarji dajejo svojim agentom naloge za načrtno škodljivost, diverzije in načrtno sabotaže. Kaj mislite?

Oswald je namenoma postavil na odgovorna mesta gestapovske agente

Po obtoženem Diehlu je bil zaslišan obtoženi Stane Oswald. Njegove izjave pri zaslišanju so dokazale lažnost izpovedi obtoženega Diehla, ki je trdil, da ni zahteval postavitev Pufferlja za direktorja hrastinske steklarne. Oswald je povedal, da je zlasti Diehl pritiskal nanj, da postavi Pufferlja za direktorja. Diehl je zahteval postavitev Pufferlja za direktorja prav zato, ker je bil Pufferler gestapovski agent, kot je bil on sam in kot je bil Oswald.

Oswald je kot pomočnik ministra za industrijo in pozneje kot pomočnik ministra za trgovino LRS dajal Diehlu, ki je večkrat prihajal k njemu, na razpolago vse podatke o industriji in preskrbi, dobro vedo, da je Diehl agent in da bo porabil podatke za špijonske namene. Oswald se je pri zaslišanju hotel sicer hinavsko zagovarjati, češ da je dajal Diehlu podatke zaradi tega, ker je bil človek z visokega položaja in da je pač razumljivo, da sta se o takih medsebojno pogovorila. Vendar je moral priznati, da je dobro vedel, da je bil Diehl agent.

Der Reichsführer-f. Heitschenfeld, Afr. 3. 10. 47. Institut für wissenschaftliche Rassenforschung. Amt "A" des Reichsführers der SS.

RESCHILIJUNG DER VORLAGE BEI DER REICHSMANN

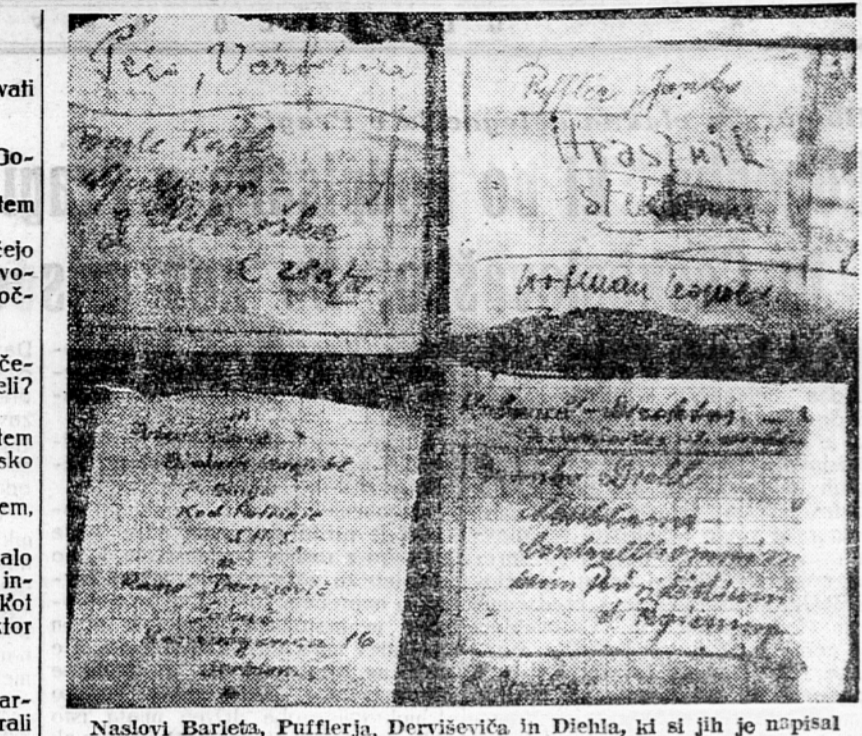
Es wird bescheinigt, daß Ingenieur Milan Stjepanik, geb. 11.11.1910 in Laibach, Mitarbeiter der obigen Dienststelle ist, zugeteilt dem Institut für Rassenwissenschaftliche Forschung in Dachau.

Zwecks Regelung dringender Familienangelegenheiten ist er für die Zeit vom 19. Oktober bis einschli. 26. Okt. 1944 nach dem Grenzort St. Veit-Weichseldorf (Oberkärnten) beurlaubt.

Es wird gebeten, ihn von Dachau dorthin und zurück reisen zu lassen.

Posnetek dovolilnice, ki jo je Stepišniku dal za odhod na dopust Himmlerjev personalni štab. Includes a circular stamp and a signature.

Odlomek iz Stepišnikovega pisma, ki ga je pisal ženi iz Dachau. V tem pismu je pisal: »Meni gre prav dobro, Dachau je vse kaj drugega, kot sem pričakoval. Od lanskega leta so se razmere odločno zboljšale in pravijo, da je danes le še sanatorij! Jaz sem zaposlen v nekem laboratoriju, kjer imam 2 kolega z naše univerze. Vzeli so me v svojo družbo za prehrano in so se mi lica že čisto naphnila, na trebuhu pa sem dobil dobro plast masti. Jem grozno mnogo...«

Naslovi Barleta, Pufferlja, Derweisevica in Diehla, ki si jih je napisal Prestler v svojo beležnico

gata tovarne v Slovenski Bistrici in Pufferlja za delegata steklarne v Hrasniku.

Predsednik: Ali so bili to bivši gestapovski agenti?

Obtožene: Bili so. Predsednik: Ali so bili agenti obveščevalne službe?

Predsednik: Bili so.

Oswald je po svoji iniciativi iskal še neposredno špijonsko zvezo z Londonom

Toda Oswald ni sodeloval samo z Diehlovo agentsko skupino, temveč je tudi sam po svoji iniciativi iskal zveze s tujo obveščevalno službo. Avgusta 1947. leta je poslal obtoženega Kranjca v London, da se poveže s tujo obveščevalno službo in ustvari poseben obveščevalni kanal.

Tožilec: Vi ste v teku preiskave hoteli prikazati stvar tako in tudi sedaj pred sodiščem, kot da ste se vi prav za prav na priisk, ki ga je na vas izjavil Diehl, začeli udeleževati v tej špijonski organizaciji. Dejstvo pa, da ste vi poleg te zveze hoteli organizirati samostojno zvezo z Londonom, dokazuje, da te vaše izpovedi niso iskrene in resnične, ker se zapletate s temi izjavami in protislovlja. Če je bil vaš namen, kot ste vi licemerom trdili v preiskavi, da bi se iz te špijonske organizacije izvlekli, a niste imeli, kot pravite, moči, da bi te stvari priznali, da bi prišli in povedali, kaj ste delali v Dachau, kaj ste delali v Begunjah, ko ste videli kakšne stvari se dogajajo, kako ste potem imeli moč, da ste se hoteli po svoji iniciativi povezati s tujo obveščevalno službo po svojem kanalu z Londonom. To se pravi, da se niste zadovoljili samo z zvezo, ki ste jo imeli z Diehlo, ampak ste hoteli imeti celo neposredno zvezo z Londonom. Zakaj to?

Na to vprašanje se je hotel obtoženi izmikati z jalovim izgovorom, češ da je čutil od Barleta nekak odpor in da ga ni smatral za resnega človeka, da je pač zato iskal poseben kanal preko katerega bi lahko poročal. Toda na vprašanje, če je smatral tudi Diehla za nesposobnega, s katerim je imel osebne zveze, in s katerim bi lahko vzdrževal zvezo, če se že ni zanesel na Barleta, je odgovoril, da o Diehlu ni imel takega mnenja, in ni vedel, bolje rečeno ni hotel pojasniti, kako to, da je po svoji iniciativi iskal zvezo z Londonom, če je vsekoli trdil, da je delal v špijonski organizaciji le pod pritiskom. Tako je sam pobil vso lažnost svojega

zagovora. Oswald je sam hote in prostovoljno delal za tujo špijonsko organizacijo, sam iskal špijonske zveze in izdajal tuji obveščevalni službi največje državne tajne.

Tožilec: Vi ste izjavili pred sodiščem, da vas je Diehl prisilil, da začnete delati, ker je vedel kaj ste delali v Dachau. Iz tega pa, kar izpovedujete, je razvidno, da ste tudi sami organizirali zvezo z inozemstvom.

Obtožene: Jaz priznam, da sem iz lastne iniciative.

Tožilec: Iz lastne iniciative. Torej ni res, kar ste prej govorili, da ste žrtve pritiska.

Obtožene: Ni res.

Tožilec: Vi ste se prej v preiskavi tako zagovarjali. Tu pa ste se začeli izgovarjati, da Barle ni bil zadosti soleden in da niste imeli dovolj zaupanja, da bi stvar dobro organiziral. Iz tega se jasno vidi, da so bile vaše izjave licemske. Skušali ste zmanjšati svojo krivdo in vrniti krivdo na druge, dočim ste sami največji zločinec, ker ste izdajali državni plan in poleg tega še iskali neposredno zvezo z inozemstvom, ker vam niso bile dovolj špijonske zveze, ki ste jih imeli z Diehlo in Barletom. Ali je to točno?

Obtožene: Točno.

Tožilec: Ali vidite kakšno veliko narodno izdajstvo ste izvršili. Kako globoko ste padli in izdali svojo lastno domovino. Komu ste jo izdajali? Za časa okupacije, ko so se naš narod s puško v roki borili, tedaj ste sodelovali z gestapom. Sedaj po vojni, ko se naš narod trudi, da izpolni svoj petletni plan, da izboljšajo svoj gospodarski položaj, da razvijejo svojo kulturo, da utrdijo svojo državo, sedaj ste izdajali državne planske sovražnikom našo ljudske oblasti in države. Kakšni zločini so to?

Obtožene: Izdaja.

Tožilec: To je veleizdaja domovine! To je največja izdaja, ki smo jo kdaj koli videli v slovenski zgodovini in v zgodovini Jugoslavije.

Špijon Prestler odkriva zločinsko delo Diehla, Barleta in drugih - Obtoženi Prestler: Agenti centra imajo nalogo ovirati delo jugoslovanskega ljudstva pri obnovi in izgraditvi države

Po odmoru je bil zaslišan obtoženi Prestler Martin. Na vprašanje predsednika, kako se je po vojni povezal kot bivši gestapovski agent s špijonskim centrom na Dunaju s Stillfriedom, je obtoženi Prestler povedal, da ga je Stillfried takoj po vojni poiskal v nekem okrevališču na Dunaju, mu dejal, da ve zanj, da je delal za gestapo in da s tem delom ne sme prenehati, ker je neka zahodna imperialistična vesela prevzela gestapovske dokumente. Gestapo je namreč v Dachau zažgal vse dokumente, ki so bili zanj obremenilni, vse dokumente pa, ki so se nanašali na agente, je izročila neki imperialistični veselini. Na vprašanje predsednika, ali pozna Sobeka je Prestler odgovoril, da je on sedaj v špijonskem centru na Dunaju desna roka Stillfrieda. Ta špijonski center mu je v jeseni 1945 dal nalogo, da vzpostavi zveze z agenti gestapa v Jugoslaviji.

val založništvo, v katerem je izdajal knjige v Jugoslaviji. Vse to pa z namenom, da bi lažje dobil potno dovoljenje za Jugoslavijo. Privraket je bil v Jugoslaviji marca leta 1946 na kongresu španskih borcev.

Predsednik: S kom ste tam vzpostavili zvezo?

Obtožene: Takrat sem vzpostavil zvezo z Barletom, Diehlo, Coričem in Derweisevčem. Diehla sem srečal na kongresu španskih borcev. Tedaj sem mu v smislu sprejetih navodil povedal, da prihajam po nalogo ljudi iz Dunaja, ki vedo za njegovo gestapovsko delovanje. Imenoval sem mu dotično državo in povedal, da obstoji še vedno njegova izjava, ki jo je dal gestapu in da je danes v rokah drugih ljudi ter da naj zopet naprej dela.

Preds.: Kaj je on rekel na to?

Obt.: Najprej je okleval, nato pa je pristal. Pojasnil sem mu navodila, ki sem jih dobil. Zbiraj naj špijonska poročila o gospodarstvu in industriji, o obnovi države, statistične podatke itd. Razen tega sem mu rekel, naj se poveže z ostalimi, med drugim tudi z Barletom in Kranjcem.

Obtoženi: Dobil sem direktivo, da zberem kolikor mogoče mnogo naslovov španskih borcev in dahovec, ki bi bili sposobni za agentsko delo. Nadalje sem dobil nalogo, da zberem špijonska poročila iz gospodarstva, industrije in državnega aparata, da vzpostavim zvezo z Diehlo, Barletom in Kranjcem.

Na isti način je Prestler vzpostavil tudi zvezo z Barletom. S Pufferljem je vzpostavil zvezo preko Barleta oktobra leta 1946. Nagovoril je Coriča, naj s svojega okraja pošilja poročila o obnovi, o gospodarstvu in o težavah.

Obtoženi Prestler je v Avstriji pisal mnogo člankov o Jugoslaviji, izdal knjigo o Jugoslaviji in celo osno-

val založništvo, v katerem je izdajal knjige v Jugoslaviji. Vse to pa z namenom, da bi lažje dobil potno dovoljenje za Jugoslavijo. Privraket je bil v Jugoslaviji marca leta 1946 na kongresu španskih borcev.

Predsednik: S kom ste tam vzpostavili zvezo?

Obtožene: Takrat sem vzpostavil zvezo z Barletom, Diehlo, Coričem in Derweisevčem. Diehla sem srečal na kongresu španskih borcev. Tedaj sem mu v smislu sprejetih navodil povedal, da prihajam po nalogo ljudi iz Dunaja, ki vedo za njegovo gestapovsko delovanje. Imenoval sem mu dotično državo in povedal, da obstoji še vedno njegova izjava, ki jo je dal gestapu in da je danes v rokah drugih ljudi ter da naj zopet naprej dela.

Preds.: Kaj je on rekel na to?

Obt.: Najprej je okleval, nato pa je pristal. Pojasnil sem mu navodila, ki sem jih dobil. Zbiraj naj špijonska poročila o gospodarstvu in industriji, o obnovi države, statistične podatke itd. Razen tega sem mu rekel, naj se poveže z ostalimi, med drugim tudi z Barletom in Kranjcem.

Obtoženi Prestler je v Avstriji pisal mnogo člankov o Jugoslaviji, izdal knjigo o Jugoslaviji in celo osno-

Predsednik: Kakšne direktive vam je dal vaš špijonski center na Dunaju za potovanje po Jugoslaviji leta 1947?

Obtožene: Tedaj sem dobil predsem direktivo, da vzpostavim zvezo z Diehlo in da se Diehl poveže z Hermannom Viljemom na Jesenicah.

GESTAPOVSKI VOHUNI PRED VOJAŠKIM SODIŠČEM

Nadalje bi se moral sestati v Beogradu z avstrijskim zastopnikom kakor tudi z nekimi agentom centra.

Predsednik: Vrnimo se na drugo potovanje. Opišite drugo potovanje, kakšne direktive ste dobili za potovanje in kako ste jih izvršili.

Obtoženc: Drugo potovanje je bilo meseca oktobra 1946. Takrat sem imel direktivo, da se snidem v Beogradu z nekimi drugim agentom, mu izročim 50.000 din in neko pismo. Potem naj bi se peljal naprej v Ljubljano, se sestel z Diehлом in mu izročil navodila, da naj od zbiranja poročil preide k sabotažnim in diverzantskim dejanjem. Razen tega naj bi se z njim dogovoril glede kurirskega gesla, kar sem tudi napravil in sicer je bilo to geslo »Pozdrav Martina iz partijskega založništva. Povedal naj bi mi, da bodo v bodoče prihajali po poročila kurirji.

Predsednik: Ali je Diehl pristal, ko ste mu dali direktivo za sabotaže in diverzantstva?

Obtoženc: Da, bil je s tem spoznan.

Predsednik: All je dal takrat kakšno izjavo?

Obtoženc: Izjavil mi je, da je na to že sam mislil, da ima že ljudi, ki bi prišli v poštev za to delo.

Obtoženc: Presterl pripoveduje, da mu je Diehl povedal, da ima po kemičnih tovarnah svoje zaupnike, da ima agentske zveze z dvema železničarjema, kakor tudi, da ima stalne zveze z vrsto ljudi, ki so pripravljene sodelovati. Nadalje pripoveduje obtoženi Presterl o gestapovskem agentu Hermannu Viljemu, ki je bil prav tako v Dachau, od koder je kot agent gestapa odšel v taborišče Auschwitz. Sedaj je agent tuje obveščevalne službe in naj bi ga obtoženi Presterl povezal z Diehлом.

Na vprašanje predsednika, kakšna poročila je dobil špijski center o izvršenih sabotažah in diverzijah v Jugoslaviji, je obtoženi odgovoril, da mu je nekdo Sobek povedal, da je dobil poročilo, v katerem mu Diehl poroča o sabotažah v kemičnih tovarnah. To je bilo, kot pravi Presterl, v začetku 1947.

Prav tako je bil obtoženi Presterl poslan od špijskega centra na Korosko že v jeseni 1945, kjer je zbiral špijska poročila, gospodarska, politična in kulturna, ki naj bi bila uporabljena v gonji za odcepitev Koroske od Jugoslavije. Pri tem zbiranju poročil mu je pomagal tudi Dervišević.

Diehl Jurančič Oswald

Obtoženi Jurančič je imel s špijskim centrom posebno zvezo — špijon Diehl je bil prepričan, da bo njegovo delo ostalo skrivno.

Na vprašanje vojaškega tožila, če pozna soboženega Jurančiča, je Presterl povedal, da ga pozna bežno že iz Dachaua. Ko pa je odpoval v Beograd, je dobil od špijskega centra na Dunaju nalogo, naj mu izročil pozdrave, ki mu jih je potem izročil preko Barleta. To je zopet dokaz, da je imel obtoženi Jurančič že pred njegovim prihodom zvezo s špijskim centrom.

Z obtoženim Presterlom je prišla ob njegovem tretjem prihodu v Ljubljano tudi špijska Hahn Hilda, za katero obtoženi trdi, da je njegova zaročenka. Poleg tega pa izjavlja, da je možno, da je agentka istega špijskega centra kot on, ki je bila po-

slana, da ga kontrolira, ali pa da je agent kakega drugega špijskega centra.

Presterl nadalje izjavlja, da mu je Diehl ob njegovem drugem obisku v Ljubljani dejal, da je njegova zveza tako skrita, da jo bo težko odkriti. Prav tako pa je Presterl povedal, da smatrajo Diehla v dunajskem špijskem centru kot enega izmed najvažnejših ljudi in da imajo vanj veliko zaupanje.

O delu santifašistične organizacije, v taborišču v Dachau je povedal obtoženi Presterl v preiskavi: »Zastopala je predvsem z revolucionarnimi besedami linijo taboriščnega vodstva. Pred sodiščem je to izjavilo pojasnil takole: To pomeni, da je izpolnjevala linijo taboriščnega vodstva z revolucionarnimi gesli, da se krije, da se ne vidi, za kaj gre. To je bila najbolj škodljiva naloga te organizacije.

Nadalje je Presterl izjavil, da je vstopil leta 1935 v avstrijsko policijo, bil že v Španiji kot agent-provokator in nato kot gestapovec v Dachau.

O delu špijskega centra pravi naslednje: Ta center skuša z vsemi

sredstvi izvajati v Jugoslaviji in drugih naprednih državah sabotaže in diverzije. Naj omenim rafinirano metodo, po kateri pošiljajo najprej novinarje, ki se izdajajo za prijatelje Jugoslavije, za njimi pa kurirje. Vsi ti agenti, ki jih pošilja center, imajo samo isti cilj: ovirati in zadržati delo jugoslovanskega ljudstva pri obnovi in izgraditvi države.

Nato je bil obtoženi Presterl sovočen s soboženim Diehлом. Tudi pri sovočenju Diehl zakrknjeno zanika, da je od njega dobil navodila za diverzije, da mu je izjavil, da ima zaupnike po kemičnih tovarnah. Prav tako trdi, da Presterlu ni izjavil, da je že pripravil na izvajanje sabotažnih diverzij, zanika pa tudi, da bi poročal špijskemu centru o eksplozijah in sabotažah.

Iz tega sovočenja, v katerem je hotel zločinec Diehl zanikati dokazano zločinsko delo, se vidi zakrknjenost starega gestapovskega agenta, po vojni pa tujega špijona, ki je na odgovornem položaju pripravljat sabotaže in uničevalo tisto, kar so naše množice z velikim trudom naredile, da bi uspešno izvedle pelletni plan.

Kranjc je šel po naročilu Oswaldala v London vzpostaviti zvezo s tujo obveščevalno službo

Po kratkem odmoru se je razprava nadaljevala z zaslišanjem obtoženega Borisa Kranjca.

Obtoženi Boris Kranjc je trdovratno zanikal, da bi veče dajal špijska poročila Diehlu in trdil, da ni delal po špijskih navodilih Diehla, temveč po svoje. Potrdil je samo, da je za sebe podal lažno biografijo kakor tudi, da je napisal lažno karakteristiko za soboženega Pufferlerja in Stepišnika. Sodišče pa mu je dokazalo, da je bil tudi skrivni poizjavitel v Hrastniku, ki jo je Pufferler izvršil po direktivah obtoženega Diehla, in prav tako skrivni Stepišnikovega špijskega in sabotažnega sodelovanja.

Obtoženi Diehl pa je ob sovočenju z obtoženim Kranjcem izjavil, da mu je Kranjc dajal poročila o delu na univerzi in da je izpolnjeval njegovo naročilo, da naj se ne udeležuje v produkcijskem znanstvenem delu. Da pa je bil obtoženi Kranjc aktivno povezan v špijski skupini, pa dokazuje zlasti njegova pot z neko jugoslovansko delegacijo v London, kamor je šel po naročilu obtoženega Oswaldala ter zanj vzpostavil direktno zvezo s tujo obveščevalno službo. Kranjc je tudi to zanikal, čeprav je

obtoženi Oswald že pred njim sodišču izjavil, da je poslal Kranjca, ker se je nanj najbolj zanesel. Da je bil Kranjc zelo upoštevan član te špijske družine, je izjavil tudi Diehl soboženemu Presterlu, češ da je Kranjc zelo dober in da mu je dal že celo vrsto dobrih poročil, tako da se z njim prav lahko dela. Obtoženi Diehl je ob sovočenju s Kranjcem tudi potrdil to svojo izjavo, katero je dal soboženemu Presterlu.

Iz zaslišanja obtoženega Kranjca je razvidno, da je bil tesno povezan z ostalo špijsko družino, čeprav je to ves čas zaslišavanja kljub vsem številnim dokazom trdovratno zanikal, tako da je njegov zagovor večkrat izzval smeh v dvorani.

Po zaslišanju obtoženega Kranjca je predsednik sodišča prekinil daljšo razpravo, ki se bo nadaljevala jutri ob 9. dopoldne.

Rastoči odkup po vezanih cenah v radgonskem okraju

Odkup po vezanih cenah se v radgonskem okraju vsak dan boljša, zlasti ko se je začel odkup jajc. Okrajna poslovna zveza je prešla v zadostni količini tekstilno blago in druge industrijske izdelke in je to blago pravočasno razdelila zadrugam.

Dnevno pa prihaja novo blago. Z organizacijo se je število kmečkih zadrug v okraju povečalo na 39. Hudo se občuti pomanjkanje strokovnega kadra tako pri zadrugah, kakor tudi pri zvezi. Zveza bi potrebovala pet knjigovodskih inštruktorjev ter po enega kmetijskega, živinorejskega, gozdarskega, sadijarskega in vinogradniškega referenta. Kljub pomanjkanju oseba so zadruga do 15. aprila odkupile po vezanih cenah skoraj 13.000 kg krompirja, 59.534 jajc, 24.300 kilogramov fižola ter nekaj ovsa, mašiči in drugih deželnih pridelkov. Najbolj se je razvijal odkup v Veljki in v Apaški kotlini.

Barle Presterl Kranjc

KULTURNI PREGLED

Ob razstavi „Oprema poliske knjige“

Razstava, ki jo prireja Slovenski komite Slovenije od 15. do 25. t. m. v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani pod naslovom »Oprema poliske knjige«, ima namen, prikazati ilustracije in oblikovno stran sedanje poliske knjige. daje pa nam hkrati vpogled v povojno poljsko knjižno produkcijo. Razstavljene knjige so razdeljene v tri skupine: v izvirno, prevodno in mladinsko literaturo. Skupno štejejo okoli 200 zvezkov, kar predstavlja seveda le majhen odstotek celotne knjižne produkcije iz let 1945-48, ki znaša okrog 8450 del, nam pa kljub temu zaradi svoje raznovrstnosti dajejo dovolj dobro sliko knjižnega ustvarjanja in dela knjižnih založb v novi Poljski.

Med izvirnimi leposlovnimi deli prevladuje pripovedništvo, staro in novo. Poleg klasičnov Kraszewskiego, Orzeszkowe, Zeromskega je zastopana s ponovnimi izdajami svojih del pisateljska generacija iz dobe med prvo in drugo svetovno vojno: Morstin, Strug, Boy-Zelenski, Dabrowska, Swaskiewicz, Wazyk. Novo, povojno literaturo predstavljajo avtorji, ki so zali snov za svoja dela deloma še iz prejšnje dobe, kot n. pr. Otwinowski ali Putrament, po večini pa iz let trpljenja in borbe poljskega ljudstva pod nemško okupacijo. Tu najdemo upodobljeno mučenstvo poljskih Židov (Landauer), osvo-

(Solohov, Makarenko, Bek, Vinogradov). Ponovno je izšel Tuwimov prevod Puškinovih pesmi — »Lutnja Puszkina«.

Otroška literatura obsega skoraj izključno domača dela. Za otroke pišejo znani književniki Tuwin, Gruszecka, Brzechowa, Svirčevska, Broniewska, Grodzienka in številni drugi.

Razen knjig vidimo na razstavi poljske periodične publikacije, revije in časopise z raznih področij kulturnega in gospodarskega življenja: literarne časopise Kuznica, Odrodzenie, Nowiny Literackie, Odra, Dziennik Literacki in revijo Twórczość, problem umetnosti posvečeni Przeglad Artystyczny, za delo v množičnih organizacijah neobhodno potrebni Poradnik Spoleczny, radijsko revijo Radio i Świat, glasilo Slovenskega komiteja Poljske Zycie Slowianskie, znanstveno revijo Wlodziar i Zycie in druge.

Razstava »Oprema poliske knjige« pomeni torej tudi z literarne strani pomemben doprinos k poglobljanju kulturnih stikov med nami in novo Poljsko.

Gostovanje Makedonskega Narodnega teatra (12., 13. in 14. aprila 1948)

Gledališče je gostovalo s tremi realističnimi komedijami (Nušič: »Sumljiva oseba«, Ostrovska: »Donosna služba«, Gogolj: »Zenitev«). Razumljiv običaj je sli med njimi dve klasični. Ostrovska in Gogolj: »Zenitev«. Ostrovska in Gogolj: prav gotovo nista lahka avtorja —

Traktorji orjejo podnevi in ponoči

Pomladansko oranje, ki bo v Sloveniji trajalo do 30. maja, je zdaj v največjem razmahu. Doslej so traktorji preorali že toliko zemlje, da je izpolnjena 35 % predvidenega plana. Treba pa bo pohiteti, da bodo pravočasno izvršena vsa naročila. Zato orjejo na nekaterih področjih traktorji podnevi in ponoči.

Ustroj v Murski Soboti, kjer so zemljišča najbolj primerna za strojno oranje, je doslej izpolnil že 55 % plana in tako prekosil celo Ustroj v Ajdovščini, ki je začel orati mnogo prej in je doslej dosegel 52 % plana. Ustroj v Ljubljani je doslej izpolnil 42 % plana, preoral je s traktorji predvsem parcele industrijskih ekonomij in državnih posestev.

Manj uspešno se razvija strojno oranje v okrajih, kjer prevladujejo majhne

kmetije in kjer so pogoste sklenjene večidel za majhne parcele, ki so poleg tega pogosto med seboj precej oddaljene. Pri takem oranju traktorji izgubljajo precej časa. Tako je Ustroj v Celju doslej izpolnil 29 %, a Ustroj v Brežicah 30 % svojega plana. Prav tolikšen odstotek plana je doslej dosegel Ustroj v Mariboru, kjer je več državnih posestev, ki so svoja zemljišča preorala z lastnimi traktorji. Ustroj v Novem mestu, v katerega področje spada tudi Bela Krajina in Kočevje pa je dosegel doslej 31 % plana.

V splošnem je kakovost traktorskega oranja letos boljša od lanske, ker imamo strokovno bolj usposobljene kadre. Da se bo oranje pospešilo, je potrebno, da kmetije izpolnijo navodila posameznih brigadirjev. Predvsem je važno, da so vse njive pravočasno pripravljene za oranje.

FIZIKULTURA IN ŠPORT

Udeležba na crossih ni zadovoljiva

Preteklo nedeljo je bilo po vsej Sloveniji izvedenih mnogo pomladanskih tekočev. Kljub temu je nastopilo okoli 300 tekmovalcev. Najboljše uspehe so dosegli med pionirji na 499 m Albin Mlakar s časom 1:52 min., med pionirkami Marija Šeruga v času 2:05 min., med člani na 2 km pa Bajlje (JA) s časom 6:55 in Pišek (FD Ptuj) s časom 6:59 min.

CROSS NA JESENICAH

FD Gregorčič je izvedel pomladanski tekočev čez drn in strn preteko soboto. Ker je dez avtarni privrženec je nastopilo le 160 tekmovalcev, izmed katerih jih je prišlo na cilj 135. Med člani je bil prvi Zdravko Noč s časom 13:47, med mladinci Branko Radijević 11:05, med gimnazijkami Freljova 4:47 in med gojenkami gospodinjke Šole Korosčeva v času 5:05 min.

CROSS V MURSKI SOBOTI

Gimnazijci iz Murske Sobotne so imeli pomladanski cross v nedeljo dopoldne. Teka se je udeležilo okoli 400 dijakov, izmed katerih jih je prišlo na cilj 354.

Na pomladansko skupino iz okrajnih prvenstev v crossu. Prijave je treba poslati do 26. aprila fizikulturnemu društvu Ljubljani, dvojniki prijave pa Fizikulturni zvezi Slovenije, Ljubljana, Tabor. Stroške za prehrano in stanovanje poravnava FZS, vžrejo pa plačajo posamezniki oziroma društva.

Avtomoto crossi V MURSKI SOBOTI

Na nedeljskem crossu je sodelovalo 19 motoristov in 6 avtomobilistov. Tekmovali so na 55 km dolgi progi. Prebivalstvo je z zanimanjem spremljalo tekmovalce in udeležencem crossa v Križevcih pridrlo lep sprejem z godbo.

V CELJU

Celjski motoristi so tekmovali na 94 km dolgi progi Celje, St. Jurij, Ponikva, Vrniki, Dobrava, Lesece, Celje. Pot je vodila po kolovozih, klanjih, gozdovih in vrtnih ter je prebivalstvo z zanimanjem spremljalo udeležence tekmovalca. Najboljše uspehe so dosegli Vinko Uršič, Drago Verderber in Rudolf Perdan.

V KAMNIKU

Člani Avtomoto društva Kamnik so tekmovali v crossu na 60 km dolgi progi: Moste, Radomlje, Kamnik, Stranje, Kamnik, Radomlje, Lukovica, Studence, Ivan, Domžale, Trzin, Mengoš. Prijavljenih je bilo 85 tekmovalcev, izmed katerih so bili najboljši: Lado Trampuš, Slavko Jesenovec, Miha Oreščkar, Valter Stuzelj, Vinko Habjan, Alež Vautpotic, Milan Kramar in Franc Blatnik.

Prvenstveni nogometni spored 25. t. m.

V nedeljo 25. aprila so na sporedu naslednje prvenstvene nogometne tekme: Enotnost: Naša krila ob 15, mejni sodnika Čoli in Pucher; Rudar: Zvezler ob 14, službojci Šušter; Kladivar: Zvezler ob 14, službojci Šušter; Zagreb: Ča, Obetki deloči mejne sodnika ZNS v Celju; Krim: Gornjiza ob 10, službojci Šušter; mejni sodnika Tuma in Potočnik; Polet: Nafta ob 15, službojci Jarcič mejne deloči ZNS v Mariboru; Skofja Loka: Gregorčič ob 15, službojci Gantar; Udarnik: Pestožnik ob 15, službojci Pestožnik (za obe tekmi deloči mejne ZNS v Kranju); Elan: Gorica ob 10, službojci Čoljari; mejni Suvnik; Lutnja: Sobotič ob 10, službojci Novak, mejni Logar.

Skofja Loka II: Tržič ob 10, službojci Mittelstet; Skofja Loka: Gregorčič (mladinska) ob 15, službojci Čoljari; Pestožnik: Udarnik ob 13,30; Pestožnik: Udarnik II ob 15, službojci Čoljari; Gregorčič: Tržič (pionirska) ob 8; Šušter: Skofja Loka (pionirska) ob 14; Zvezler: Pestožnik (mladinska) ob 15; Zvezler: Gregorčič II ob 16, službojci Klemenec.

Na praznik 27. aprila: Skofja Loka: Tržič (mladinska) ob 14, službojci Gantar; Pestožnik: Udarnik (mladinska) ob 13,30; službojci Mittelstet; Tržič: Zvezler I, skupina ob 16, službojci Novak; Gregorčič: Špik (pionirska) ob 15, službojci Klemenec.

Vse tekme se igrajo na igriščih prvotomovskih društev.

SVETOVNO PRVENSTVO Keres je premagal Reshevskega

Moskva, 22. aprila. Včeraj sta bili na turnirju za svetovno prvenstvo igrali obe prekinjeni partiji. V partiji Reshevsky: Keres iz 13. kola je bila pozicija, kakor so analize pokazale, remi. Toda Reshevsky je skušal kljub temu tvegano uveljaviti svojo premoč kmeta. Poskusil je dobiti še enega kmeta, pa je pri tem izgubil kvaliteto. Keres je nato svojo prednost izkoristil in v 64. potezi prisilil Reshevskega k predaji.

Po kratkem odmoru se je nadaljevala druga prekinjena partija Keres: Botvinnik iz 15. kola. V končnici štirih trdnjav je Botvinnik v nadaljevanju še povečal svojo prednost in odbral premoč kmeta. Po štirih urah igre je bila partija pri 73. potezi ponovno prekinjena. Botvinnik ima velike izgube na zmagu.

Stanje po 15. kolu je: Botvinnik 8 (1), Keres 6 1/2 (1), Reshevsky 6, Smislov 5 1/2, dr. Euwe 3.

Sjmalnanka mojstra Fuca z mestvom godovinec na 20 deških se je končala po eni uri s 17 zmagami mojstra Fuca in tremi remiji.

SVETOVNO PRVENSTVO Keres je premagal Reshevskega

SVETOVNO PRVENSTVO Keres je premagal Reshevskega

Moskva, 22. aprila. Včeraj sta bili na turnirju za svetovno prvenstvo igrali obe prekinjeni partiji. V partiji Reshevsky: Keres iz 13. kola je bila pozicija, kakor so analize pokazale, remi. Toda Reshevsky je skušal kljub temu tvegano uveljaviti svojo premoč kmeta. Poskusil je dobiti še enega kmeta, pa je pri tem izgubil kvaliteto. Keres je nato svojo prednost izkoristil in v 64. potezi prisilil Reshevskega k predaji.

Po kratkem odmoru se je nadaljevala druga prekinjena partija Keres: Botvinnik iz 15. kola. V končnici štirih trdnjav je Botvinnik v nadaljevanju še povečal svojo prednost in odbral premoč kmeta. Po štirih urah igre je bila partija pri 73. potezi ponovno prekinjena. Botvinnik ima velike izgube na zmagu.

Stanje po 15. kolu je: Botvinnik 8 (1), Keres 6 1/2 (1), Reshevsky 6, Smislov 5 1/2, dr. Euwe 3.

Sjmalnanka mojstra Fuca z mestvom godovinec na 20 deških se je končala po eni uri s 17 zmagami mojstra Fuca in tremi remiji.

VREMENSKO POROČILO HIDROMETEOROLOŠKE SLUŽBE

Stanje 22. aprila: Slovenija je nadalje v vremensko področju med atlantskim barometričnim minimumom in ukrajinskim barometričnim maksimumom, kar ustvarja južni značilni tok. Zaradi dviga temperature v višinah se popoldanske plohe niso več pojavile. Od zahoda se bliža vpliv barometriškega minimuma, ki je dogel zahodne švicarske Alpe in Padsko nižino, kjer dežuje.

VREMENSKA NAPOVED za petek 23. aprila

Spremenljivo, v splošnem poslabšanje, pozneje nagnenje k dežju, topl.

Vsa fizikulturna društva in organizacije obveščamo, da danes izjemno pribudimo najnujnejše službene objave, ki jih odslej ne bomo več sprejemali.

Preskrba

DELITEV MILA ZA MESECE APRIL

MLO — oddelek za trgovino in preskrbo v Ljubljani obvešča potrošnike, da prejmejo milo za mesec april na odrezke bonov za dodatno preskrbo meseca aprila v sledečih količinah:

TD a jann. 200 gr. na odrezek št. 104; TD a 200 gr. na odrezek št. 204; TD b 200 gr. na odrezek 304; GD 200 gr. na odrezek 1104; SD a 150 gr. na odrezek 404; TD 150 gr. na odrezek 504; Deč 100 gr. na odrezek št. 804.

Milo dele vsa prudjalna državnega in združnega sektorja ter trgovci v kolikor imajo za zalogo. Potrošniki, ki ne bodo prejeli mila pri svojem trgovcu, naj si ga nabavijo v državni ali združni trgovini. Opozorjamo vse razdeljevalce, da de dele toaletno in doček milo v prvi vrsti dojemcem.

Kinematografi

LJUBLJANA UNION: sovjetski film »Človek štev. 274« (rednik — MOSKVA) sovjetski film »Četrta podmornica«. Dodatek: francoski dokumentarni film »Taborišče smrti«. SLOGA: sovjetska filmska pavilja »Konček Grbarčev«, tednik. — Predstave v gornjih kinematografi ob 16.15, 18.15 in 20.15.

KOČEVJE: sovjetski film »Sekretar Rajkoma«, tednik. — Predstava ob 20. Siska: sovjetski film »Naslednje prdečo«, tednik. — Predstava ob 20.

MARIBOR ESPLANADE: sovjetski film »Pisni spored«, tednik — GRAJSKI: sovjetski film »Pomlad«, tednik.

CELJE METROPOL: sovjetski film »Obveščevalce«, tednik. — DOM: sovjetski film »Prva krovica«, tednik.

KRANJ MESTINI: sovjetski film »Zaklad osončne stene«, tednik.

PTUJ: sovjetski film »Stenja Razina«, tednik.

Uradne objave

SPREMEMBA V PIANSKI EVIDENCI V TRGOVINI

V pisanosti evidenca trgovna na drobno po obrazložitvi Trg. 4 in 5 (za centrale in poslovilnice) morajo biti izvedene neke spremembe, ki se zlasti zadržujejo centrale, kakor okrajne in mestne magazine in okrajne združne poslovne zveze. Centrala za zbiranje podatkov o »nabavljenem blagu v tromesečju« ne vnaša več samo nabav svojih poslovalnic (to je vrsto iz stolpcev »nabavljeno v tromesečju« po poročilih Trg.3 do 5 poslovilnic), ampak navede vse vrsto, kar je za podjetje kot celoto nabavilo. Pri tem pa mora odšteti vse, kar je dobavilo drugim trgovskim podjetjem, s katerimi imajo poslovanje, kar pomeni, da mora izkazati zbiranje in vse vrste blaga, ki ga je dobavilo drugim podjetjem. Zaloge se morajo kot doletj navesti v celoti, prodajo pa odšteti tisti centrala izkazovalno po formuli Z + N — Zk = P. Centrala bodo torej za zbiranje poročila temelje za poslovilnice samo podatke o »zalogah«.

Okrajne poslovne zveze ravnajo enako. Ker pa lahko združne nabavljajo tudi mimo okrajne poslovne zveze, na svoji račun, vsilijo seveda v svoje poročilo tudi te nabave, morajo pa o njih še posebej poročati okrajni poslovilni zvezi. Če jih ta prišteje k svojim nabavam, mora centrala poročila in vse vrste blaga, ki ga je dobavilo drugim podjetjem, izkazati v poslovalnici. Okrajnemu obveščevalnemu odboru, Okrajnemu sledi (iz pisarne MTP).

Izid žrebanja Državne razredne loterije

Po 1000 din so zadele: 410, 2.468, 4.817, 5.594, 8.218, 9.189, 11.077, 15.604, 20.167, 22.724, 23.198, 29.918, 738, 30.622, 33.930, 35.626, 45.183, 42.675, 43.460, 47.4, 44.404, 45.739, 74.040, 48.050, 49.680, 801, 59.185, 54.969, 57.632, 58.997, 59.020, 837, 60.017, 61.679, 458, 62.644, 65.351, 67.457, 71.542, 72.914, 633.

Po 2000 din so zadele: 100, 4613, 146, 7501, 9221, 12.005, 22.727, 296, 24.273, 35.806, 45.955, 46.094, 49.447, 50.756, 61.585, 693.

Po 4000 din so zadele: 30.130, 31.303, 45.748, 50.519, 60.631, 69.249, 72.121.

Po 5000 din so zadele: 8207, 15.191, 33.284, 37.762, 45.433, 52.066, 56.426, 57.400.

Po 6000 din so zadele: 22.618, 55.907.

Od 8000 din navzgor (vsota v oklepaju) so zadele: 4748, (10.000), 5753 (16.000), 8185 (12.000), 11.280 (30.000), 16.637 (12.000), 18.523 (30.000), 20.225 (16.000), 20.171 (20.000), 20.265 (12.000), 21.749 (12.000), 24.327 (8.000), 28.910 (20.000), 28.247 (10.000), 31.887 (25.000), 32.645 (16.000), 32.549 (8.000), 39.339 (10.000), 41.025 (16.000), 43.323 (20.000), 44.594 (8.000), 47.789 (10.000), 52.702 (25.000), 53.856 (30.000), 54.061 (50.000), 58.078 (40.000), 58.029 (30.000), 62.703 (50.000), 62.946 (12.000), 65.628 (10.000), 70.807 (25.000), 72.228 (20.000).

Naslednje žrebanje bo 23. aprila, žrebanje pa traja do 29. aprila. Opozorjamo vse igralce na zadnji dan žrebanja, ko bosta izžrebani dve premiji za 300.000 in 600.000 din. Zato ne zamenjajte svoje izžrebane srečke, da boste lahko sodelovali v žrebanju za premijo.

gibanje svobodnejše, ne bi imel predstavi nihče kaj oporekati.

Ostrovskega »Donosna služba« je režiral K'ostorov brez dramaturškega bratnja. Ostrovskega ne moremo več igrati v vsej njegovi epski dolgovestnosti — razen če mu damo pospešen tempo z izrednimi režijskimi ukrepi, kar bo redko kdaj sploh mogoče, še redkeje pa uspešno.

Gogoljeva »Zenitev« je bila neke vrste komorna študijska predstava. Režiser je iskal gogoljevski odliki slog in se mu tudi močno približal. Mestoma je morda šel malo preveč v vodviljsko komiko (zlasti v vlogi Kackarjova), mestoma preveč v resnoben realizem. Celotni vtis, kot sta ga dala zlasti najvažnejša prizora: Agafja pred zborom snubačev (2. sl.) in Agafja v razgovoru s Potkoljosiinom (3. sl.) — pa je vendarle bil zvest Gogoljevi realistični groteski.

V dneih pred gostovanjem — bodimo odkriti — smo pričakovali, da bomo videli predstave, na katere bo treba gledati nekako z očmi, s kakršnimi gledamo na večje diletantske odre: sicer z zahtovo po resnem delu, s priznanjem stremjenja, vendar tudi s prizanesljivostjo in brez strogih kritičnih meril, s kakršnimi moramo ustvarjanje poklicnih osrednjih gledališč. Dozivali pa smo presenečenje: pred nami je nastopil mlad gledališki kolektiv, ki je sicer čisto negotov v svojih začetnih korakih, a je kljub temu že zdaj pomembna umetniška ustanova, dostojen reprezentant svojega naroda. Delo gledališča, ki je pokazalo toliko, kot so te tri večere pokazali naši gostje, preneso najprej kritična merila. H. G.

DNEVNE VESTI

KOLEBAR
Petek, 23. aprila: Vojteh.
Sobota, 24. aprila: Jurij.
SPOMINSKI DNEVI
23. IV. 1616. — Umrlj angleški dramatik William Shakespeara. Rojen 1564.

DEZURNA LEKARNA

Centralna lekarna, Tromostje Marjinih trg 5, 5.

SLOVENSKA NARODNA GLEDALISCA V LJUBLJANI IN MARIBORU

Drama v Ljubljani
Petek, 23. aprila, ob 16: Kranjec: Pot do zločina. Gospostvoje in Kranju. — Ob 20: Kranjec: Pot do zločina. Gospostvoje in Kranju.

Sobota, 24. aprila, ob 20: Lavrenjev: Za sredo tistih, ki so na morju. Red B.

Nedelja, 25. aprila, ob 15: Šurmanova: Srečnik. Otroška predstava. Zaključena predstava za ljubljanske Društvo igre in dela. Uprizoritev Akademije za igralno umetnost. — Ob 20: Ljubljana: Zupanova Mica. Smole: Vrh Premiera. Izvaja: Uprizoritev Akademije za igralno umetnost.

23. IV. 1944. Uspesna borba XII. brigade z nemško kolono pri Turjakih.

Koncerti

Sindikalni delovski zbor KSS »Cankar« iz Ljubljane priredil nedeljsko 25. aprila 1948 ob 20. na Jenčevih (Titov dom) svet izbranih koncert. Na sporedu: delovna, narodna, umetna in sovjetski pesmi. 819-n.

Radio Ljubljana, Maribor in Sl. Primorje

SPORED ZA PETEK
6.00 Vedler jutranji spored, vmes poročila. Pregled dnevnega sporeda in jutranja telovadba. 7.00 Radijski koledar, iz današnjih časopisov. Objave. 7.10 Poljudne medvedje. 7.30 Napoved časa in poročila. 7.45 Slovenska zgodovina. 12.30 Napoved časa in poročila. 12.45 Zabarva glasba. Malo oddaja. 13.00 Kulturni pregled. 13.40 Madžarska orkestralna glasba (Liszt, Kodaly, Bartok). 14.30 Napoved časa in poročila. 14.45 Glasbeno gledališče. 14.50 Ruski tečaj Društva za kulturno sodelovanje Slovenije s SZ (28. letnica). 15.00 Pogovori s pionirji. 18.20 Igra. 18.30 Opere. 19.00 Opere. 19.10 Glasba iz filmov. 19.20 Napoved časa in poročila. 19.45 Zabarva glasba. Malo oddaja. 20.00 Literarna oddaja. Miska Kranjec: »Fara sv. Ivana«. 20.20 Simfonični koncert simfoničnega orkestra Slovenske filharmonije. Na sporedu: dela Mozarta, Mihaljeva (solist britanski, Andrej Šturj). 21.10 Glasba iz filmov. 21.20 Lahko večerni spored. 22.00 Prenos poročil Zvezne postaje Beograd. 22.15 Johannes Brahms v samospetih in komornih delih. Sodelujejo: Dana Rožnik (alt), Jelka Stanič (violončelo), Cenda Sedlbauer (čelo), Ljubo Kolarik (klarinet) in Marjan Lipovšek (klavir).

Opera v Ljubljani
Petek, 23. aprila ob 19.30 Bizet: Carmen. Red E.

Sobota, 24. aprila ob 19.30 Verdi: Traviata. Izvaja. Predstava izvedena umetniškega delovalca Ivanka Ribičeva.

Nedelja, 25. aprila ob 19.30 Maž Jugorčičev. Red C.

Operna pevka Ivanka Ribičeva, ki bo v soboto v Verdijevi »Traviati« v ljubljanski Operi predstavlja 25letnico svojega umetniškega delovanja, je na našem odru odprava. Za njo so nastopili opernih partnerji: odlični pomembnejši nastopci, poleg poleg Violetta Valery navadno je nekaj glavnih: Čo-čovan, Mimi, Neddo, Lj. Marto, Rusalko, Leonora v Trubadurju, Margareta, Micaela, Gilda itd. Pri ljubljanski predstavi bo Alfreda pol J. Gostič, Germetina — V. Jenčev, v ostalih vlogah, na bodo nastopili: še Ljubo Anžlovar, Struček, Poličeva, Patkova itd.

Drama v Mariboru
Petek, 23. aprila: Zepeto (generalka). Sobota, 24. aprila ob 20: Simonov: »Rusko vprašanje«. Premiera Izven. Nedelja, 25. aprila ob 20: Simonov: »Rusko vprašanje«. Izven.

Opera v Mariboru
Nedelja, 25. aprila ob 15: Tosca. Zložene cene Izven.

SENTIAKOBSKO GLEDALIŠČE MESTNI DOM

Sobota, 24. aprila, ob 19.30: F. N. Dostojevski: »Idiot«, zadnjič. Nedelja, 25. aprila, ob 19.30: F. N. Dostojevski: »Idiot«, zadnjič.

To sta neprekinjeno zdaj uprizorjujeta tega dela. Predstava je vspešna pri Društvu, Valentinovičevu o temi »Kakšne rapake delamo pri jemanju in pošiljanju kužnega materijala?« Predstava bo v petek 23. aprila ob 19 (7 zvečer) v predavalnici mikrobiološkega inštituta (klinične bolnice — oddelček 6).

Vsem zohozdravstvenim delavcem! V petek, 23. aprila, bo na oddelku 6, v predavalnici mikrobiološkega inštituta na univerzi (Kongresni trg) ob 20. Predaval bo dr. doc. Molič Tona o temi »Umetna in biološka snovi in njih uporaba (s posebnostmi)«. V soboto 24. t. m. ob 16 pa bo občni zbor strokovne sekcije zohozdravstvenih delavcev v predavalnici interne klinike.

Turistična razstava bo odprta od 25. aprila do 2. maja v Japonskem paviljonu vsak dan o 9. do 18. Vstopnina 5 din in 2.—

Gorjivo komedijo »Zenitev« uprizorijo dramatični oddelek kulturno-umetniškega društva Zveza učiteljskih uslužbencev v Ljubljani v petek, 23. t. m., ob 20 v Mladinski dvorani. Vstopnina 50 v predprodaji pri pisarniškem oddelku Glavnega in eno uro pred pričetkom predstave pri blagajni Mladinske dvorane. 822-n.

Člankarica zadruga iz Osejke razstavlja in prodaja poročila na Miklošičevi cesti št. 12. Razstava traja do 28. aprila 2434-n.

FD KRIM — nogometna sekcija. V petek, dne 23. t. m. ob 20. bo sestanek nogometne sekcije pri Sokolcu Trnovo. Sestanek je strogo obvezen za vse igrače. Po sestanku razdelitev iz kulturnih značek. Udeležiti naj se vsa mladina: I. moštvo in I. ekipna Slovenska prvenstva. — Tajnica.

Tednik »Književne novice«, glasilo Zveze književnikov Jugoslovanske in deset številki naslednje vsebino: Ivo Andrić: Neko mesto se preoblikuje...; Vladimir Nazor: Garibaldi (pesem); Roksanja Njeguš: Tu bo stal novi Beograd; Blaže Kosinski: Nudaljna stopnja v razvoju makedonske pravopisne; Novak Simić: Svoboda; Teodor Bajk: George Marshall v Bogoti; K. Z.: Književna dela letošnjih laureatov Stalinovih nagrad; Branko Šteta: Vtisi iz razstave sodobnih vojvodinskih umetnikov; Tomazija Mladonovič: Ob ustanovitvi Zveze kulturno-umetniških društev; Peter Segodina: Iz potne belečnice; Veltbor Gligorič: Otok Bihajli; Mermir: Na svidenje v oktobru; Pregled novih knjig in listov; Letna skupščina Društva književnikov Makedonije; Kongres narodne kulture v Pragi in Vestu iz tujih dežel; — Umetniške priloge so pripravi Uroš Predić, Djuro Teodorović, Anton Huter in Milivoj Nikolajević, karikaturo pa Z. Džumhura. Cena posameznih številki 3 din. Naročnina: tromesečna 35 din, letna 140 din. Za znanostno: tromesečna 50 narodna, 200 din. Številka četrta: komična rečnica 1.900.000. Uredništvo in uprava: Beograd, Francuska 7, telefon 28.098. Poštni prelat 617. Urednik: Jovan Popović in Milan Dobricac.

Sindikalni delovski zbor KSS »Cankar« iz Ljubljane priredil nedeljsko 25. aprila 1948 ob 20. na Jenčevih (Titov dom) svet izbranih koncert. Na sporedu: delovna, narodna, umetna in sovjetski pesmi. 819-n.

Radio Ljubljana, Maribor in Sl. Primorje

SPORED ZA PETEK
6.00 Vedler jutranji spored, vmes poročila. Pregled dnevnega sporeda in jutranja telovadba. 7.00 Radijski koledar, iz današnjih časopisov. Objave. 7.10 Poljudne medvedje. 7.30 Napoved časa in poročila. 7.45 Slovenska zgodovina. 12.30 Napoved časa in poročila. 12.45 Zabarva glasba. Malo oddaja. 13.00 Kulturni pregled. 13.40 Madžarska orkestralna glasba (Liszt, Kodaly, Bartok). 14.30 Napoved časa in poročila. 14.45 Glasbeno gledališče. 14.50 Ruski tečaj Društva za kulturno sodelovanje Slovenije s SZ (28. letnica). 15.00 Pogovori s pionirji. 18.20 Igra. 18.30 Opere. 19.00 Opere. 19.10 Glasba iz filmov. 19.20 Napoved časa in poročila. 19.45 Zabarva glasba. Malo oddaja. 20.00 Literarna oddaja. Miska Kranjec: »Fara sv. Ivana«. 20.20 Simfonični koncert simfoničnega orkestra Slovenske filharmonije. Na sporedu: dela Mozarta, Mihaljeva (solist britanski, Andrej Šturj). 21.10 Glasba iz filmov. 21.20 Lahko večerni spored. 22.00 Prenos poročil Zvezne postaje Beograd. 22.15 Johannes Brahms v samospetih in komornih delih. Sodelujejo: Dana Rožnik (alt), Jelka Stanič (violončelo), Cenda Sedlbauer (čelo), Ljubo Kolarik (klarinet) in Marjan Lipovšek (klavir).

Opera v Ljubljani
Petek, 23. aprila ob 19.30 Bizet: Carmen. Red E.

Sobota, 24. aprila ob 19.30 Verdi: Traviata. Izvaja. Predstava izvedena umetniškega delovalca Ivanka Ribičeva.

Nedelja, 25. aprila ob 19.30 Maž Jugorčičev. Red C.

Operna pevka Ivanka Ribičeva, ki bo v soboto v Verdijevi »Traviati« v ljubljanski Operi predstavlja 25letnico svojega umetniškega delovanja, je na našem odru odprava. Za njo so nastopili opernih partnerji: odlični pomembnejši nastopci, poleg poleg Violetta Valery navadno je nekaj glavnih: Čo-čovan, Mimi, Neddo, Lj. Marto, Rusalko, Leonora v Trubadurju, Margareta, Micaela, Gilda itd. Pri ljubljanski predstavi bo Alfreda pol J. Gostič, Germetina — V. Jenčev, v ostalih vlogah, na bodo nastopili: še Ljubo Anžlovar, Struček, Poličeva, Patkova itd.

Drama v Mariboru
Petek, 23. aprila: Zepeto (generalka). Sobota, 24. aprila ob 20: Simonov: »Rusko vprašanje«. Premiera Izven. Nedelja, 25. aprila ob 20: Simonov: »Rusko vprašanje«. Izven.

Opera v Mariboru
Nedelja, 25. aprila ob 15: Tosca. Zložene cene Izven.

SENTIAKOBSKO GLEDALIŠČE MESTNI DOM

Sobota, 24. aprila, ob 19.30: F. N. Dostojevski: »Idiot«, zadnjič. Nedelja, 25. aprila, ob 19.30: F. N. Dostojevski: »Idiot«, zadnjič.

To sta neprekinjeno zdaj uprizorjujeta tega dela. Predstava je vspešna pri Društvu, Valentinovičevu o temi »Kakšne rapake delamo pri jemanju in pošiljanju kužnega materijala?« Predstava bo v petek 23. aprila ob 19 (7 zvečer) v predavalnici mikrobiološkega inštituta (klinične bolnice — oddelček 6).

Vsem zohozdravstvenim delavcem! V petek, 23. aprila, bo na oddelku 6, v predavalnici mikrobiološkega inštituta na univerzi (Kongresni trg) ob 20. Predaval bo dr. doc. Molič Tona o temi »Umetna in biološka snovi in njih uporaba (s posebnostmi)«. V soboto 24. t. m. ob 16 pa bo občni zbor strokovne sekcije zohozdravstvenih delavcev v predavalnici interne klinike.

Turistična razstava bo odprta od 25. aprila do 2. maja v Japonskem paviljonu vsak dan o 9. do 18. Vstopnina 5 din in 2.—

Gorjivo komedijo »Zenitev« uprizorijo dramatični oddelek kulturno-umetniškega društva Zveza učiteljskih uslužbencev v Ljubljani v petek, 23. t. m., ob 20 v Mladinski dvorani. Vstopnina 50 v predprodaji pri pisarniškem oddelku Glavnega in eno uro pred pričetkom predstave pri blagajni Mladinske dvorane. 822-n.

Člankarica zadruga iz Osejke razstavlja in prodaja poročila na Miklošičevi cesti št. 12. Razstava traja do 28. aprila 2434-n.

FD KRIM — nogometna sekcija. V petek, dne 23. t. m. ob 20. bo sestanek nogometne sekcije pri Sokolcu Trnovo. Sestanek je strogo obvezen za vse igrače. Po sestanku razdelitev iz kulturnih značek. Udeležiti naj se vsa mladina: I. moštvo in I. ekipna Slovenska prvenstva. — Tajnica.

ZEPNO URO Omega in Schaffhausen, srebrno-moderno ali zlato paneev, verziko (15 g) prodam, Ponudbe pod 5+6 na oglasni oddelku. 11497-5

PISALNO MIZO, pisarniško, trd les, staro, prodam Trnovska 15. 11496-5

DEZNO GUMI-PELERINO s kapuco, rjave rok čevlje št. 39 in rjave salonnarje št. 38, prodam. Naslov v oglj. oddelku. 10619-5

FOIOFARAT Comput, ječa Casser, optika 12.9 1.5 cm Deckel München, prodam. Ogled vsak dan. HŠnik, Dvorani trg 1. 11495-5

GLOBOK OTROSKI VOZICEK prodam. Naslov v oglj. odd. 11492-5

ELEKTROMOTOR 6 ks, zelo dobro ohranjen in mihično, srednje obratno, prodam. Grell, Trnovec št. 22. 11482-6

ŠIVALNI STROJ, siva naprej in nazaj, napredaj. Naslov v oglasnem oddelku. 11563-5

SESALEK ZA PRAH in bele čevlje št. 36 prodam. Naslov v oglasnem oddelku. 11566-5

ŠIVALNI STROJ Singer, skoraj nov, prodam. Ogled od 9. do 15. Naslov v oglasnem oddelku. 11561-5

DVA OTROŠKA VOZICKA, globoka, avtomobil, avtomobil, v dvoje, dobro ohranjena, prodam. Kac, Celovska cesta 62. 11560-5

PLINSKI RESO, zavese, primerne za prevleko pohištva, preproge, slike in okvire prodam. Poljanska cesta št. 15. 11574-5

DEZNO GUMI-PELERINO s kapuco, rjave rok čevlje št. 39 in rjave salonnarje št. 38, prodam. Naslov v oglj. oddelku. 10619-5

PLASC iz modrega predvojnega zoričeta, prodam. Tyrseva 49 b, 11571-5

ŽENSKA RJAVE ČEVLJE št. 37-38, nove, temnozelen spomladanski plašč za vitko postavu, moški povrnik in več moskih oblik, zelo ugodno prodam. Dolničarjeva 1-1, vrata številka 11. 10618-5

MOSKO KOLO in dežni plašč ugodno prodam. Šibenjska 15, prtil 11477-5

BELO DOLGO OBLEKO za birmo prodam. Društvena 24. 11536-5

MOTORSKO KOLO Triumph, 350 ccm, brezhibno, z novimi zračnicami in gumami prodam. Naslov v oglasnem oddelku. 11535-5

ZIDNO OPEKO 6000 kosov, prodam. Naslov v oglasnem oddelku. 11533-5

MOTORSKO KOLO Triumph, 350 ccm, 200 kg bodeče žice prodam. Ogled od 15. dalje. Naslov v oglasnem oddelku. 11538-5

KOZLIČKA, all kozico, mladica, švicarske pasme, prodam. Ogled od 8. do 11. Sivo poročevalca. 11513-5

MOSKO KOLO, novo, prodam, Naslov v oglasnem oddelku. 11516-5

GLOBOK OTROSKI VOZICEK, čisto nov, avtomobil, napredaj, Pokopališka cesta št. 29, Titov dom, — 11506-5

MLIN ZA BARVE, večji, ročni, in železno posteljo, lakirano, 150 cm dolgo, z vložkom, ugodno prodam. — Sušnik, Ljubljana, Zaloška cesta številka 21. 11576-5

GUMI URO ZA SALON, dobro ohranjeno, ugodno prodam, Furlan, Komenskega ulica 14-111. 11579-5

VELIKI NAMIZNI PRT in tri brisače, damast, prodam. Zalokarjeva cesta št. 1. 11575-5

OKNATO SLIKO za spalnico prodam, Rožna dolina, Cesta 17-17. 11514-5

KOZO z dvema mladima prodam. — Naslov v podružnici SP Kranj, Gorenjsko. 11519-5

ŠPORTNI VOZICEK, malo rabljen, v uporabi, napredaj, Naslov v ekzpozituri SP Kamnik. 11524-5

PROBAM ležalni stol, Brehma, v polusevne vezanega, 10 knjig, Mayerjev leksikon 17 knjig, Ogled od 12. do 16. ure, Sv. Petra cesta 21. 11488-5

BROKAT SVILO za 2 odeji prodam. Naslov v oglj. odd. 11486-5

PREPROGE, perzijske in domače, po najpovoljnejših cenah dobavljive v trgovini »Kirman Šah«, pašaza Nebovčnik. 11527-5

STRIDEŽEN AVTO »Cabriolet«, dobro ohranjen, mala poraba benzina, z vsemi dokumenti, registrirano, takoj ugodno prodam v Ljubljani. Naslov v oglasnem oddelku. 11507-5

ŠKOFIČKO SPALNICO, dobro ohranjeno prodam. Cena ugodna. Ogled od 10. do 12. dopoldne in od 14. do 18. pop. 11445-5

KUPIM
SPALNICO in kuhinjo, čisto, dobro ohranjeno, kupim Ponudbe z navedbo cene pod Gorenjsko na oglasni oddelku. 11494-6

VRII FLIKARICE kupim ali pa mi jih prišljete spodnji del palice, Ponudbe pod Ribič na oglasni oddelku. 11509-6

OGRODJE majskega strednika (desno), dobro ohranjeno, z vsemi pripadajočimi deli in 3 m dimnih cevčic, kupim, Pinter, Brdo 9, p. Radovalje. 11552-6

BELO OBLEKO za osemletnega dečka kupim. Naslov v oglj. odd. 11559-6

VEČ PISALNIH MIZ in mizice za pisalne stroje kupimo takoj. Ponudbe pošliti na naslov: Eodaj Lolja, Ljubljana, Miklošičeva c. 22. 11478-6

UTA CRPALKO (podvodno) kupim. — Ivan Močnik, sedlar, Menges št. 156. 11545-6

DVE POSTELJI in dve nočni omari, novi ali dobro ohranjeni, kupim. Naslov v podružnici SP Hrastnik. 11541-6

RADIO »Lorenz« Super, 3+1, majhen format, prav dobro ohranjen, prodam. Jeranova št. 2-1, Trnovo, Soklič Ljubljana, Miklošičeva c. 22. 11578-6

PARKET, tučmanjšo kolono, kupim, Ponudbe pod Parket na oglasni oddelku SP. 11577-6

ZLATO za zobe ali drugo kupim. Naslov v oglasnem odd. 11516-6

GOJZARJE oziroma smučarske čevlje št. 43, dobro ohranjene, kupim, Domačarje, prodam — 17. uro, Naslov v oglasnem oddelku. 11493-6

ZELEZEN STEDILNIK, dobro ohranjen, lahko emajliran, kupim, Kos Malč, Šimelska št. 8, Novo mesto. 11438-6

DVE ŠPORTNI URICI za birmanje kupim, Ponudbe na oglj. odd. pod birmanje. 11419-6

500 ccm CYLINDER (valj) znamke Guzzi takoj kupimo. — Škofjeljska tkalnica, Skofja Loka. 11430-6

SE DANES se naroči na

PREŠERNOVO KNJIŽNICO

da ne bo prepozno!

5 knjig — 65 din

zadnji rok

1. MAJA

SLOVENSKI KNJIŽNI ZAVOD

SIVALNI STROJ, novejši, damsko kolono, tudi brez pnevmatike, kupim. — Ponudbe na oglj. odd. pod Pogreznjiv. 11482-6

KUPIM KAJAK! Ponudbe pod Kajak na oglas. oddelku. 11480-6

DIESEL MOTOR, 100—120 ka, kakršne koli znamke, kupim. Ponudbe pod: Privatnik na oglj. odd. 11529-6

MOTORSKO KOLO, brezhibno, do 250 ccm kupim. Pavlin, pošta Trebelno, Dolensko. 11512-6

OTROŠKI ŠPORTNI VOZICEK, dobro ohranjen, kupim. Mareš, Celje, Pohorska 3. 11526-6

PASTERIZATOR ZA MLEKO kupimo hkrati s potrebnimi instalacijami. — Ponudbe prosil »Ishrana«, Subotica, Trg Oktobarske revolucije broj 18. 11574-5

ŠPORTNI VOZICEK in kavč ali divan — vse dobro ohranjeno, kupim takoj. Naglič, Radovljica, na Mlaki številka 4. 11522-6

200 KOSOV ZIDNE OPEKE kupim 2000 zamenjam za drva, 4 kg prvovrstnega perja-puha kupim. Ponudbe na ekzpozituro SP Kamnik pod Zidna opeka. 11523-6

RABLJENE STEKLENICE, vsako količino, kupujemo od zasebnikov in podajajo po najvišjih cenah. Po večje količine prijemamo na dom. — Javiti: Podjetje RVI za promet rabljenih steklenic, Ljubljana, Frankopanska št. 5, telefon 36-66. 11485-6

6 m GOSTE MRZEJE za okna kupim. Naslov v oglj. odd. 11489-6

RADISKO ZARNICO usmerjevalko AZ 11, kupim, Naslov v oglasnem oddelku. 11489-6

KOMISIJSKA TRGOVINA JOS BOJINA. Prebrskova 32 sprejema in prodaja dobro ohranjene oblačila in druge stvari. SP 45.6 prodajna. 11489-6

PREPROGE domače in perzijske kupim in prodaja ter sprejema v komisiji Trgovina »Kirman Šah«, pašaza Nebovčnik. SP 48.6

ZAMENJAM

OTROŠKE ČEVLJE št. 25-26, nove, zamenjam za pravo kavo. Ponudbe pod Ljubljana na oglj. oddelku. 11495-7

ZA 200 PLOŠČIC za strednik zamenjam komplet material za ženske skorjice, lahko tudi po želji. Naslov v oglj. odd. 11307-7

ŽENSKO KOLO, novo, zamenjam za zidno ali strešno opeko. Naslov v podružnici SP, Kranj. 11517-7

MOTORSKO KOLO NSU 200 ccm, dobro ohranjeno, zamenjam za motorno kolo, dobro ohranjeno, težje kategorije do 500 ccm, Razliko doplačam. Naslov v oglasnem odd. 11347-7

NEPREMICNINE

KOMFORTNO VILO z vrhom v Ljubljani kupim takoj. Ponudbe pod: Gorenjsko, v bližini oddelku. 11573-8

STAVBNO ZEMLJIŠČE ob morju v Splitu zamenjam za enostanovanjsko hišo v Ljubljani ali okoli ali pa tudi prodam. Ponudbe pod Mali dom na oglasni oddelku. 11547-8

KIBO in DA PROSTOR za postavitev vrtnarje lope 2x3 proti oskudnosti v denarju ali delu. Ponudbe pod Upokojene na oglj. odd. 11499-8

PARCELE-TRAVNIK v bližini tramvajev zamenjam za manjšo hčo ali prodam in kupim hišo. Ponudbe pod Ljubljana 3500 m² na oglasni oddelku Slov. poročevalca. 11565-8

DVE PARCELI, krasni, gradbeni, ob Bohinjskem jezeru, v izmeri 1516 m² in parcelo istotam v izmeri 1500 m² prodam. Naslov v podružnici SP Maribor. 11532-8

V NAJEM

ZEMLJIŠČE v zvezi v najem. Ponudbe pod Zemljišče na oglasni oddelku Slov. poročevalca. 11563-9

SOBE — STANOVANJA

DVOSOBNO STANOVANJE s pritlikanim vrhom zamenjam za enako ali enosobno, tudi brez vrta, v Ljubljani, Lahor, Andreina, Maribor, Koroska cesta 106. 11529-10

ŠKROVNO PRAZNO SOBOICO ob tramvajski postaji. Moste zamenjam za enako, ozice-stožice ali pa se dalje smeri kanijske proge. Ponudbe pod Upokojene na oglasni oddelku »Slov. poročevalca«. 11498-10

ENOSOBNO STANOVANJE zamenjam za dv